dolmuş

Macaristan Başkaldırdı (Gazetelerden)

TUNA DALGALARI

1

SUAT – Havadis

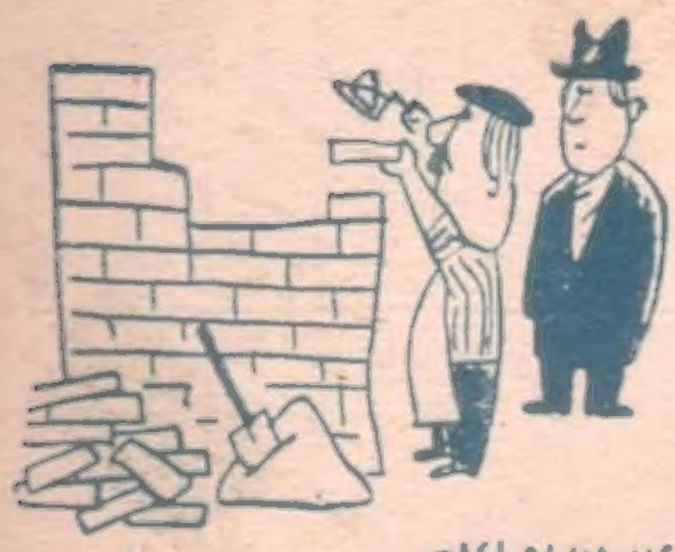

2

3

4

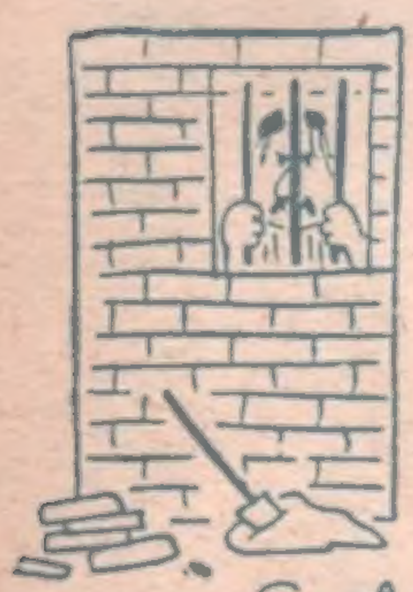

Sualyalak

BİT PAZARI

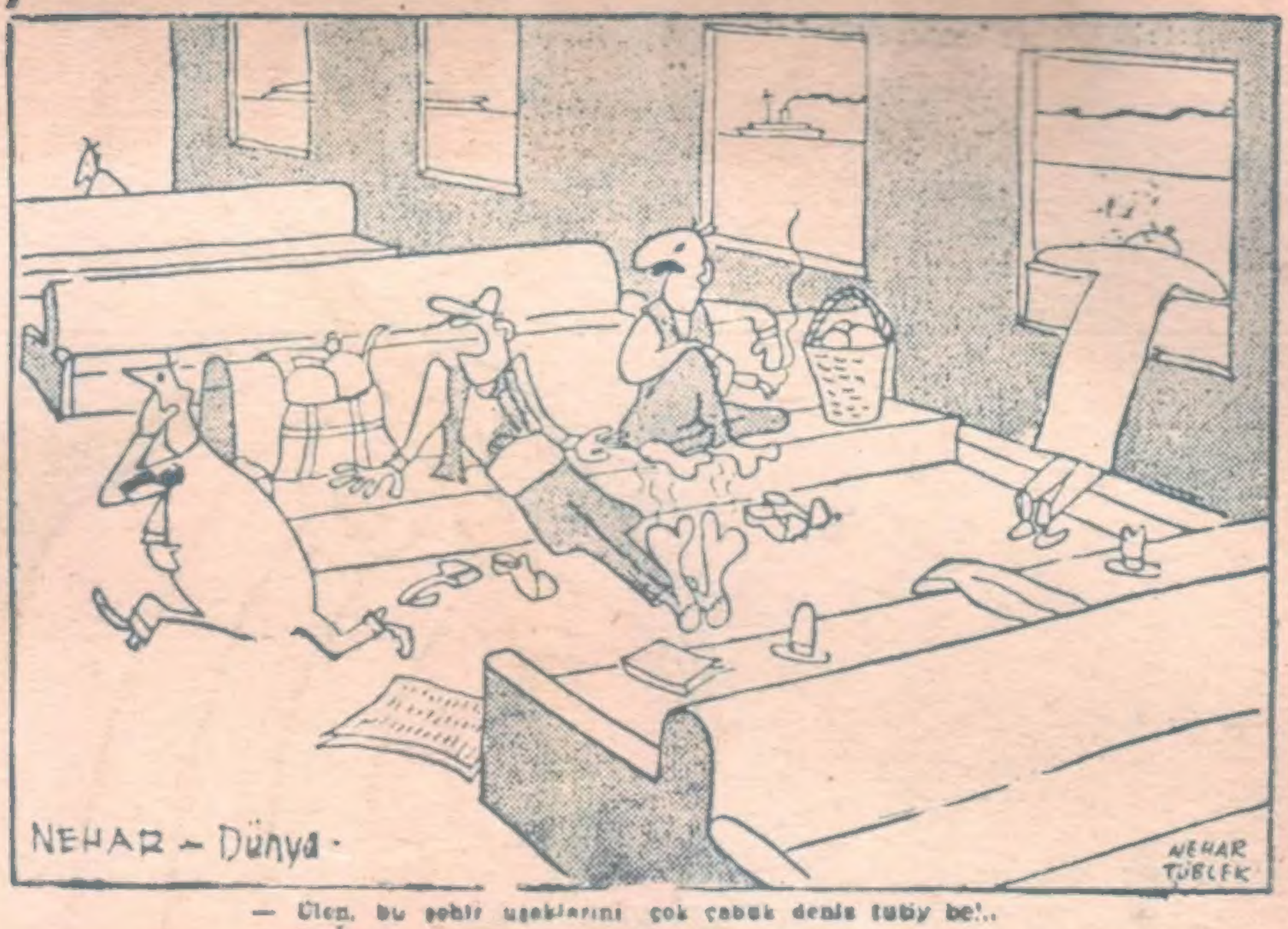

— Ulen, bu şehir ağaçlarını çok çabuk deniz tuttu be!..

— Plaklarla tıp dersleri yapılıyor —

— Bi tane Manolyam.
bi tane Ayşem Tangosu.
bi tane de Apandisit
ameliyatı

ALTAN – Yeni Sabah

İçinde telefon bulunan hapisane hücreleri

(Gazetelerden)

— BANA BAK, YARINA KADAR 50.000 İNİ TESLİM ETMEZSEN KENDİNİ ÖLMÜŞ BİL!..

TURHAN – Milliyet

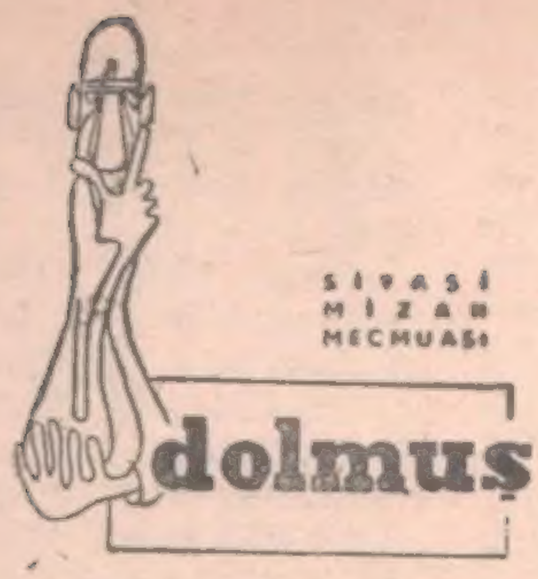

İmtiyaz sahibi :
Çizgi Neşriyat Matbaacılık Ti caret evi adına
Osman A. Kermen
Sahipleri :
Osman A. Kermen
Turhan Selçuk
İlhan Selçuk
Umumi Neşriyat Müdürü :
İlhan Selçuk

Bu sayıda mes'ul müdür :
Turhan Selçuk

Teknik sekreter :
Mehmet Benli

İdare :
Abdullah Serpil

İdarehane :
Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa so. Gediz Han. Kat. 3
Telefon : 22 51 30

Abone şartları :
3 aylık 9 lira, 6 aylık 18 lira
1 senelik 36 lira
Ecnebi ülkelere iki mislidir

İlân şartları :
Kapak içi 320 T.L. İç sayfalar, santimi 4 T.L.

Neşredilmek için gönderilen karikatür ve yazılar iade edilmez

Dizildiği ve basıldığı yer :
Şehir Matbaası
Ankara Caddesi 48/B
Kapak Baskısı
Basın Reklâm Matbaası
Ofset baskısı :
Apa Ofset Basımevi

Sayı: 44, Fiatı 75 kuruş
1 Kasım 1956

POLİTİKACININ MACERALARI

SULHTA

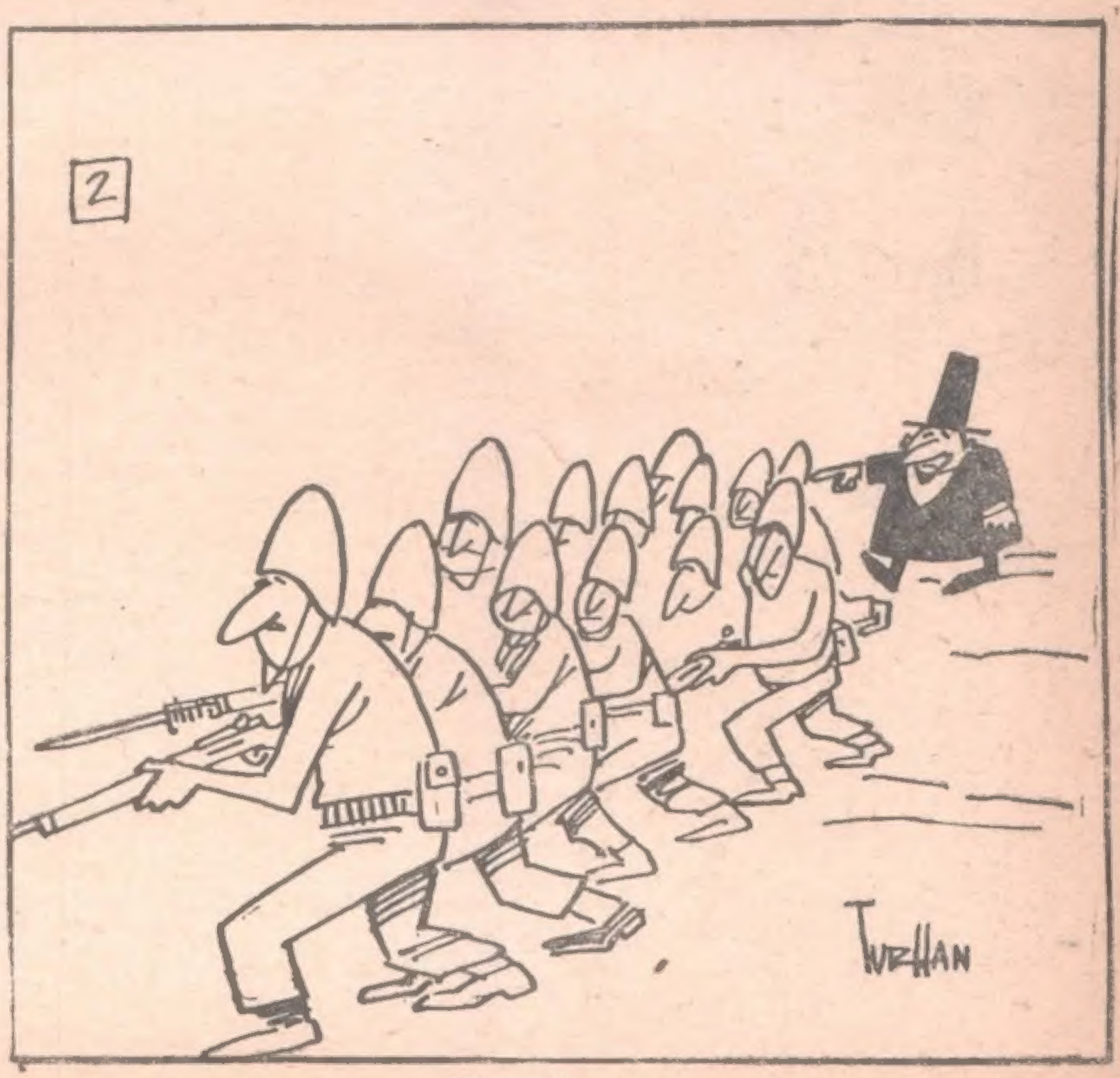

HARPTA!..

K A F A Ç E Ş İ T L E R İ

Amerikalı psiaologların yeni buluşunu biliyor musunuz? Kafası yumurta biçiminde olanlar akıllı insanlarmış. Amerikalılar böylelerine «yumurta kafa» anlamına «Egg head» diyorlar. Şimdi Amerikanın iki partisi Demokratlarla Cumhuriyetçiler,

— Bütün yumurta kafalar bizim partide...

— Hayır, işte yumurta kafa bizde! diyerek birbirlerine girmişler. Bu yumurta kafa işi yeni Amerikan seçimlerinde bile etkisini gösterecekmiş. Kafadan anlayanlar, hangi yanda yumurta kafa çoksa onlar kazanacak diyor. Biz ki Amerikaya benzemeye çalışırız, particilerimizin kafalarını muayeneden geçirip,

— Vatandaşlar! Rica ederim şu kafaya bakın, yumurtadan kalır yeri var mı? diye nutuk çekmeleri pek yakındır. Hattâ kafası yumurta biçiminde olmayanların da, kafasının ham maddesine, cinsine göre, kafalarını tornacıda, demircide, marangozda yumurta biçimine soktumaları akla gelmez şey değildir. Ama sonradan o yumurta kafa cılık çıkacakmış, seç de al efendim. Politikacıların teker teker kafalarını muayeneden geçir, hangisi günlükse onu beğen.

Amerika'da yumurta kafalar geçer akçeyken, ben de bizdeki kaafların çeşitleri üzerinde düşündüm. Belki sizin de işinize yarar diye yaptığım kafa çeşidi listesini sunuyorum:

KAZ KAFA: Herkesin gözüne kendi kafasından başka bütün kafalar bu biçimde görünür.

ET KAFA: Etin makbul olmadığı tek yer kafadır. Et kafalar bir şeyi çok geç ve çok güç anlarlar. Ama bir kere de anladılar mı, daha önce anladıkları neler varsa hepsini unuturlar.

DİK KAFA: Bu kafalar memleketimizde hiç beğenilmez. Dik kafaların suçu, herkes akı kara görürken, onların akı ak, karayı kara görmeleri, bir de bunu söylemeleridir. Bir türlü herkese uyup, perşembe günleri «çarşambadır çarşamba» demezler.

KABAK KAFA: İki anlama gelir. Bir kafanın ya dışı kabak olur, ya içi... Dışı kabaksa bilgiyi, içi kabaksa bilgisizliği anlatır. Kadınlar kafanın dışı kabak olanını sevmez, içi kabak olanını severler. Eğer bir kafanın hem içi, hem dışı kabaksa, o kafayı kafa diye gezdirmeye değmez, kaldırıp atmalı.

EŞEK KAFALI: Kafaları böyle olanlar aynaya baktıkları zaman kafalarını çok biçimli bulurlar. Böyle kafası olanlar hayatta daima büyük başarı kazanırlarsa da, öldükten bir zaman sonra eşek kafalı oldukları anlaşılır. Ama iş işten geçmiş bulunur.

MANKAFA: Zamanımızda sayısı ve çeşidi en çok bulunan kafa, bu kafadır. Kafası böyle olanları çocukluklarında öğretmenleri hiç beğenmezlerse de, sonradan hayatta onların daima yükseldiklerini görünce, onlara imrenirler ve kendilerinin de birer mankafa olmadıklarına üzülürler.

KURU KAFA: Hangi çeşitten kafa olursa olsun, hepsinin sonu bir kuru kafa olmaktır.

ÖRÜMCEK KAFALI: Bir takımları örümcek kafayı yalnız yobazların kafası sanırlar. Oysa asıl örümcek kafalılar hem devrimci geçinip, hem de oy avlamak için halka inandığının, düşündüğünün tersini söyleyenlerdir. Bunlar daha çok politikacılar arasında bulunur.

KOF KAFA: En işe yarar kafalardan biri de budur. Kafası böyle olanlar büyük büyük lâflar eder, kocaman sözler söyler, çok konuşurlar. İlgiyle dinlenseler bile, konuşmaları bitince, bu adamların saatlerce neler söylediklerini kimse hatırlayamaz.

NATO KAFA, NATO MERMER: Böyleleri daha çok politikayla uğraşırlar. Eğer iktidarda bulunuyorlarsa iki kere ikinin dört ettiğini bir türlü anlayamazlar. Bunu tam anladıkları zaman da iktidardan düşer, bu sefer muhalefette «iki kere iki dört eder!» diye bağırıp durrular.

NAH KAFA: Bunlar çok sağlam kafalardır. İş işten geçtikten sonra akıllarının başlarına geldiğini sanır ve kendilerine «Nan kafa!» diyerek kafalarını taştan taşa vururlarsa da hiçbir zaman akılları başlarına gelmez. Böyleleri kendi kendilerine «Nah kafa!» derlerse de, başkalarının bunu söylemesine kızarlar.

ÇİFTE KAFA: Orta yerinden bir torbanın iple boğulup iki şişkinliğe ayrılması gibi bu kafalar da iki şişkinlik hâlindedir. Böyleleri, herkesin tek kafası varken, kendilerinin iki kafası olmasını, kafa zenginliği sanırlar. Oysa bu fark, tek tırnaklı hayvanla çift tırnaklı hayvan kadardır. Bilindiği gibi tek tırnaklı at, çift tırnaklı öküzden daha çok koşar.

ARMUT KAFA: Hayatta çok yanslı olurlar. Daha çok ticaret alanında başarı kazanırlar. Politikada da ilerlerler. Bunların kafaları çirkinse de karıları güzel olur.

KAVUN KAFA: Topatan kavunu biçiminde olur. Koklamakla anlaşılmaz. Görünüşüne aldanmamalı, çoğu zaman tatsız tuzsuz bir şey olurlar.

BOŞ KAFA: Kendilerini ticarete, karaborsaya, iş adamlığına, politikaya vermeden, babalarından miras kalmadan, bir zengine damat olmadan ve kaşkariko yapmadan sanat, ya da bilimle uğraşıp yaşamağa çalışanlardır ki, bunların arasına da tek tük et kafa, kof kafa, mankafa, kaz kafalar karışır ve öbürlerinin boş kafalılığından faydalanıp çok ilerlerler.

SARMISAK KAFA: Bir zamanlar kalmadı sanılan bu kafalar, Allaha çok şükür demokrasi sayesinde son zamanlarda yeniden üremiş, türemiş ve çoğalmıştır.

KAFALI: Herkes, dünya yüzünde yalnız kendisinin böyle olduğunu sanır. Bu güzel avuntu da olmasa dünyanın tadı kalmaz.

KAFASIZ: İnsanlar birbirlerini böyle görürler. Gerçekte de insanların binde dokuz yüz doksan dokuzu böyle olduğundan eşek kaaflılar kendilerini kafalı sanırlar. Eşek kaafların yükselmesi, kafasızların yardımlariyle olur.

MANTAR KAFA: Et kafanın daha ilerlemiş bir biçimidir. Yaşlandıkça olur. Gençlerin kafalarını bulandırmaktan başka bir işe yaramazlar.

SATILIK KAFA: Daha çok aydın kişilerde görülür. Kim daha çok arttırırsa kafalarını ona satarlar. Basın dünyasında kendilerine en uygun üreme ve gelişme alanı bulurlar. Sık sık parti değiştirenler bunlar arasından çıkarlar. Kafalarının yerine mideleriyle düşündükleri için sık sık tükürür ve sık sık da tükürdüklerini yalarlar. Vücutlarını satan kadınları kovalayan Ahlâk Zabıtasının, kafasını satan aydınları neden başıboş bıraktığı anlaşılır şey değildir.

DAZLAK KAFA: Bir insanın yaşını, başını gösterir sanılırsa da yanlıştır; başını değil, yalnız yaşını gösterir.

KEL KAFA: Bu kafa, kelogllanda olursa işe yarar. Ondan başka herkeste çirkindir. Kel kafalardan pek çok krallar çıkmıştır; sovan kralı, patates kralı, kuru yemiş kralları gibi...

KOKMAMASI İÇİN TUZLANACAK KAFALAR: Bunlar söz sâhibi ve sözü geçen adamlardır. Dünyanın döndüğü gerçeğini kendilerinden başka hiç kimse bilmez sanırlar. Evlerine

buzdolabı alınca buzdolabını kendileri icat etmiş gibi olurlar. Bunlar Arşimet, Nevton, Lâvuazye gibi fizik kanunlarını yeni baştan, ikinci, üçüncü defa keşfederler.

KONTAK KAFALAR VE KAFADAN KONTAKLAR: Kendilerini dâhi sanır ve çevrelerine de böyle yuttururlar. İş başına geçtikten sonra ne mal oldukları anlaşılır ama o zaman da iş işten geçmiş olur.

İÇİ SAMAN DOLU KAFALAR: Torbayla boyunlarına asılacak saman yanlışlıkla kafalarının içine dolmuştur. Kontak kafaları, kafamızın üstüne çıkaran işte bu kafaları samanla dolu olanlardır. Kim kendilerine bir avuç saman tutarsa onun ardından giderler.

EZİLECEK KAFA: İnsanlara yararlı olmak için çalışanların, bu uğurda kafaları ezilir. Ancak ezildikten sonra, o kafanın ne büyük işler yaptığı anlaşılır ama, eşek kafalılar, öküz kafalılar bundan ders alacaklarına tam tersine işe yarayacak kafaları ezmekte devam ederler ve bu işin adı da çoğu zaman kahramanlık olur.

KIRILACAK KAFA, KOPARILACAK KAFA: Böyleleri her zaman kafasızların kıskançlıklarına, düşmanlıklarına uğramışlardır. Eğer bu koparılan, kırılan, ezilen kafalar olmasaydı, biz şimdi düşünemezdik, tarih olmazdı, medeniyet olmazdı ve biz insanlar şimdikinden daha beter tepişmekte, çifteleşmekte devam ederdik.

AYAKKABIYA GELİNCE

Yazan: LALAPAŞA

Benim bir arabam var, elden düşme... Memlekete arka kapıdan girme... Modeli pek eski sayılmaz. 1956 dan ancak 10 ay almış, alsa alsa... Markasını söyleyemem alay edersiniz belki. Kaç paraya aldığımı söylersem markasını da siz bulur çıkarırsınız! 140 bin lira kadar bir masrafım oldu ama helâl olsun. Çok memnunum arabamdan. Saat gibi tıkır tıkır işliyor. Ağırına da sürüyorum işin, hafifine de... Verdiğim 140 bin lirayı fitil fitil getiriyorum ekzosundan... Bir gün Suadiye'de, bir gün Büyükdere'de...

Buz dolapları belki üç bin sekiz yüze indi ama ben on bin liraya almıştım. Yaylâ gibi buz dolabı... Yazın içine gir, boylu boyunca uzan!

Ben eve lüzumlu bir şey alacak mıyım, parasına hiç bakmam. Sekiz, bin olmasın da on bin olsun! Sağlam, temiz mal isterim ben! Çamaşır makinesi mi lâzım, en iyisini alırım, üç beş bakmam parasına. Radyo, pikap, elektrik süpürgesi bir kere alınır.

Elbise mi yaptıracağım, kumaş İngiliz, terzi ister Türk olsun, ister Fransız, elbise dediğin kalıp gibi oturmalı bedene. Gömleğim mutlaka ipek olmalı. Keten gömlek batar sırtıma. Yüz liralık, yüz elli liralık gömleğe uçkur gibi de boyunbağı takılmaz ya... Paris'te adamlarım var, bilirler zevkimi... Hoşlandığım rengi, deseni bilirler.

Ayakkabıya gelince: Geçen gün gazetelerde çok tuhaf bir haber okudum:

Ticaret Vekâletince hazırlanan fiat listesine göre en pahalı ayakkabı 60 lira olacakmış.

Peki, şimdi ben ne yapacağım? Benim ısmarlama terliklerim 60 lira. Ben nasıl sokarım ayağımı, 60 liralık pabucun içine... Yazık değil mi bana! Şu ayağımdaki bejlerin köselesine verdim 60 lirayı... Macaristan'dan gelir benim derilerim. Kalıbım ayakkabıcımdadır, çek deyince çeker kalıba... 150 lira işçilik alır benden. Alsın, helâl olsun! Sokağa çıktım mı ayağımda çorap mı var, pabuç mu... Farkına bile varmam.

140 bin liraya Kadillak, 60 liraya pabuç... Yazık benim nasırcıklarıma!

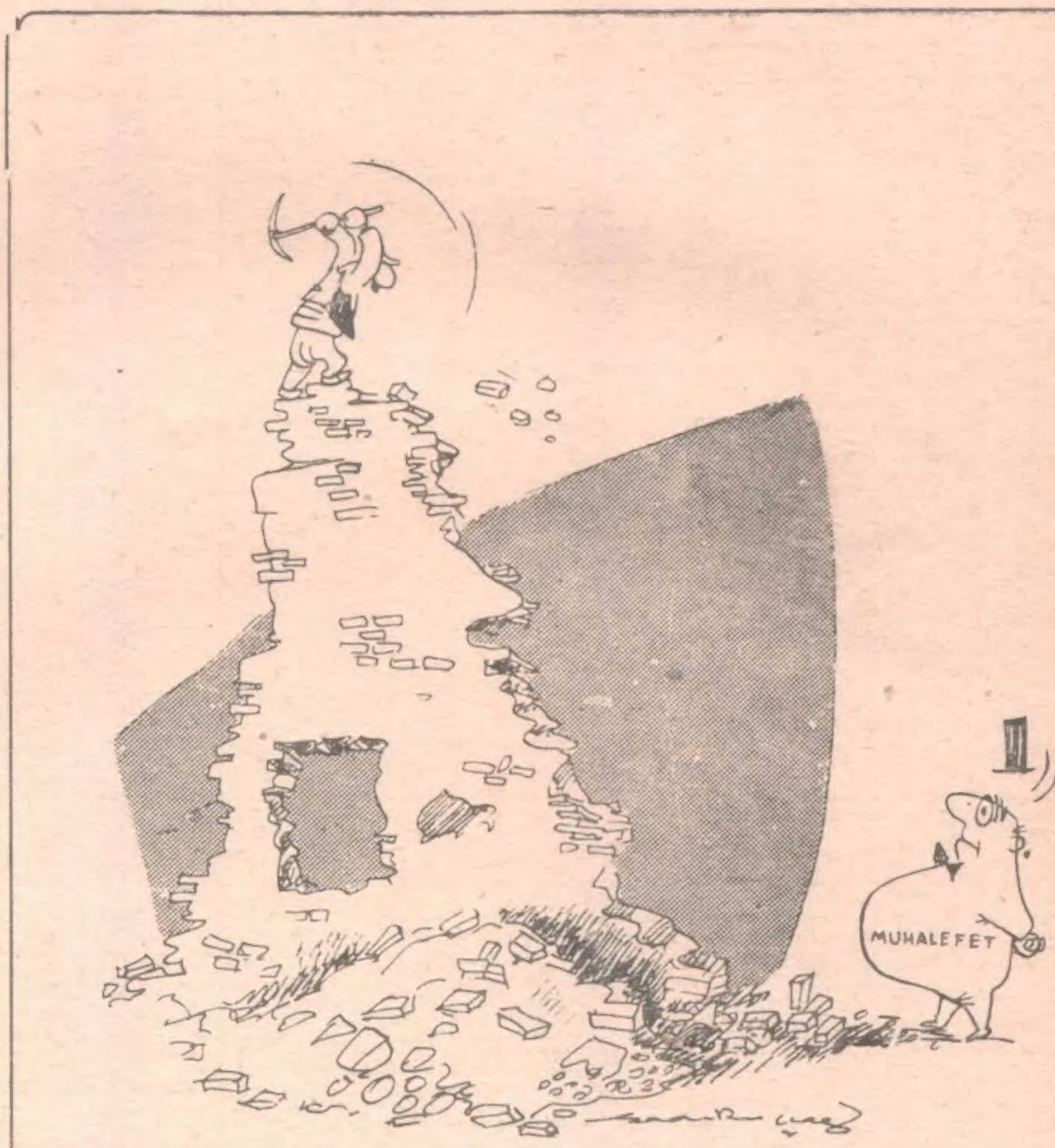

GÖZ DAĞI

MUHALİF PARTİLERİN ARASI AÇILIYOR (GAZETELERDEN)

OLDU BİR YANLIŞLIK...

Zayıftan uzunca boylu şâir, üstadın kulağına eğilerek:

«Zevkini tebrik ederim üstad!» dedi.

«Hayrola, son yazımı mı okudun?»

«Hayır üstad!»

«Geçen akşamki konferansımı mı dinledin?»

«Yoooo!»

«Hangi zevkimi beğendin anlıyamadım!»

Üstadın tam karşısındaki masada dondurma yiyen kızı çenesinin ucuyla göstererek:

«Korkunç bir zevkin var üstad...»

Kumral üzerine siyah saçlı bir kızdı. Yemyeşil gözlerinin üstünde siyah biçimli kaşları vardı.

«Şu kontraslara bak! Bir çelişme, bir terslik oldu mu bitiyorum!»

«Kafanın karışıklığından geliyor üstad! Peki bu kızın kimin nesi olduğunu biliyor musun?»

«Yoooo! Bunu bilmek bir işime yarar mı?»

«Yaramaz olur mu? İstediğin zaman gider, hiç olmazsa kapısının önünde dolaşırsın!»

Dondurmasını bitiren kız kalkmıştı. Parasını verip giderken üstad da peşine takılmak için hazırlıklara başlamıştı. Mutlak kızın peşine takılacak, evini öğrenecekti. Şu tenha kahvede tek başına kalacağını anlayan şair:

«Hiç telâşlanma!» dedi, «Ben nasıl olsa evini biliyorum!»

«Sahi, biliyor musun?»

«Bilmez olur muyum!»

Üstad, vazgeçmişti; garsona:

«Bak oğlum!» dedi, «Bize iki kahve yap!»

★ ★

Aradan bir hafta geçmişti. Bir akşam üstü Kızılay'da karşılaştılar. Üstad sırılsıklam sarhoştu. Yuvalarından her zaman dışarıda duran gözleri o akşam biraz daha fırlamıştı. Yenişehir'e doğru yürümeğe başladılar. Ağlamaklı bir yüzle:

«Göremiyorum kızı!» dedi.

«Gelmiyor mu dondurma yemeğe?»

«Kaçıyor benden!»

«Niçin kaçsın? Senin ne zararın var kıza?»

«Hani sen demiştin ki...»

«Ne demiştim üstad?»

«Evini bildiğini söylemiştin ya!»

«Evet biliyorum!»

Son günlerde üstad, yazdığı eleştirmelerde ölçüyü kaçırmıştı. Gelene geçene atıyordu satırı. Bu arada şairin «İstanbul Türküsü» isimli şiirine de dokunmuştu insafsızca. Şairin koluna girdi:

«Orhancığım!» dedi, «Biliyorum, son günlerde biraz üzdüm seni!»

«Yanılıyorsun üstad!»

«Bilirsin ki severim seni!»

Tam o sırada balkonundan hanımelleri sarkan bir apartmanın önünde durmuşlardı Şair:

«Üstad!» dedi, «Şu evin şâiraneliğine bak! Ben şiirde şairanelik aramam ama, evlerde ararım! Çoğu zaman aradığımı bulmuşumdur da...»

«Haklısın Orhancığım, bu akşam ne söylersen haklısın!»

«Senin aradığın şairanelik de işte bu evde yatıp kalkmakta..»

«Yanılmıyorsun ya!»

«Ayıp ettin üstad! Ne yanılması!»

Bir elinde bastonu, bir elinde şapkası, kollarını iki yana açıp kapıyarak iki sayı ile nefes alıp vermeğe başladı:

«Oh! Haklısın Orhancığım. Hanımeli değil, onun kokuşu bu, ciğerlerime çektiğim!»

Sonra «bellek» ini toplıyarak Bâkî'den bir mısra okudu:

«Bâkî! Çemende hayli perişan imiş bu varak!»

Perişan olan varak değil kendisiydi.

Gençliğinde bütün ezberlediklerini birer birer döküyordu ortaya... Fazla içkiden midesi bozulmamıştı ama, belleğinden hayır kalmamıştı; içinde işe yarar yaramaz ne varsa atıyordu dışarı. Bellek değil, bir ördekti sanki...

Bir ara gitti, hanımelili evin kapısına dayandı, eğildi, eşiğini öptü:

«Orhancığım!» dedi, «Beni aşkımın tapınağında yalnız bırak!»

«Hay hay üstad! Haydi hoşça kal!»

★ ★

Üstad, bütün sene kafayı tam yol çektiği geceler, aşkının tapınağını ziyaret etmiş, eşiğine yüzünü sürmüştü. Sonra da bir yastık gibi başını koyup sızmıştı.

Artık eleştirmeler de yazmıyordu. Arada bir yazdığı zaman doğrudan doğruya Orhan'a yükleniyordu. Bu yüzden açılmıştı araları.

Bir akşam üstadla Özen'de karşılaştı. Sokuldu masasına:

«Üstad» dedi, «Dargınlığımız yine dargınlık! Bir haberim var da...»

Üstad burnundan soluyarak başını ters tarafa çevirdi.

«Ama haber çok önemli!»

Arkasını döndü.

«Ama haber sırf sana ait!»

Kalkıp gidecekti. Kalk da.. Orhan önüne geçti:

«Üstad!» dedi, « O kız var ya... O kumral üstüne esmer kız!»

«Eeeee!» dedi üstad.

«İşte o güzel kız!»

«Çabuk söyle!»

«Hani sana gösterdiğim o yemyeşil balkonlu ev vardı ya»

«Kızın evi...»

«Biz kızın evi sanıyorduk ya... Kız o evde oturmuyormuş...»

«Kız o evde oturmuyor mu?»

«Hayır üstad!»

«Sen kızın evi odur, dememiş miydin?»

«Yanılmışım üstad! Bir üstündeki evmiş. Mavi kapılı ev!»

«Bana tam bir sene yanlış eşikleri öptürürsün ha!»

«Çok müteessirim üstad!»

«Git, gözüm görmesin seni!»

Üstadın arka arkaya üç eleştirmesinde «Destan gibi» nin folklor denemesinden ileri geçemediğini, zâten şairinin de şöyle böyle bir şair olduğunu yazıyor, Orhan'a adamakıllı vuruyordu.

Sık sık içiyor, her içtiği gece de hanımeli balkonlu evin bir üstündeki evin kapısına gidiyor, eşiğini öpüyor, kokluyor, başını koyup sızıyordu.

Bir gün Ulus meydanında karşılaştılar Orhan'ı görünce başını çevirip geçiyordu gi,

«Dur üstad» dedi

İster istemez durmuştu.

«Üstad, bir dakika... Hani o kız vardı ya... Geçen hafta kızla tanıştık... Geçen gün sinemada sordum. Nerede oturuyorsun diye. Dikmen'de oturuyormuş. Yâni o mavi kapılı ev de yanlışmış. Özür dilerim üstad, Oldu bir yanlışlık!»

Ve sonra, saygıyla selâmlıyarak basıp gitti!

YAZAN : STEPNE

3

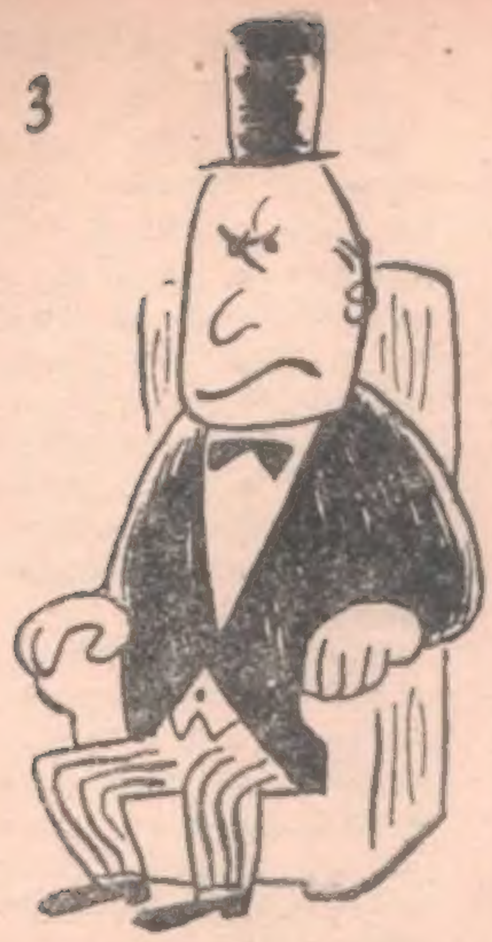

HIRS BÜRÜMÜŞ

SENİN GÖZÜNÜ BANA ...

4

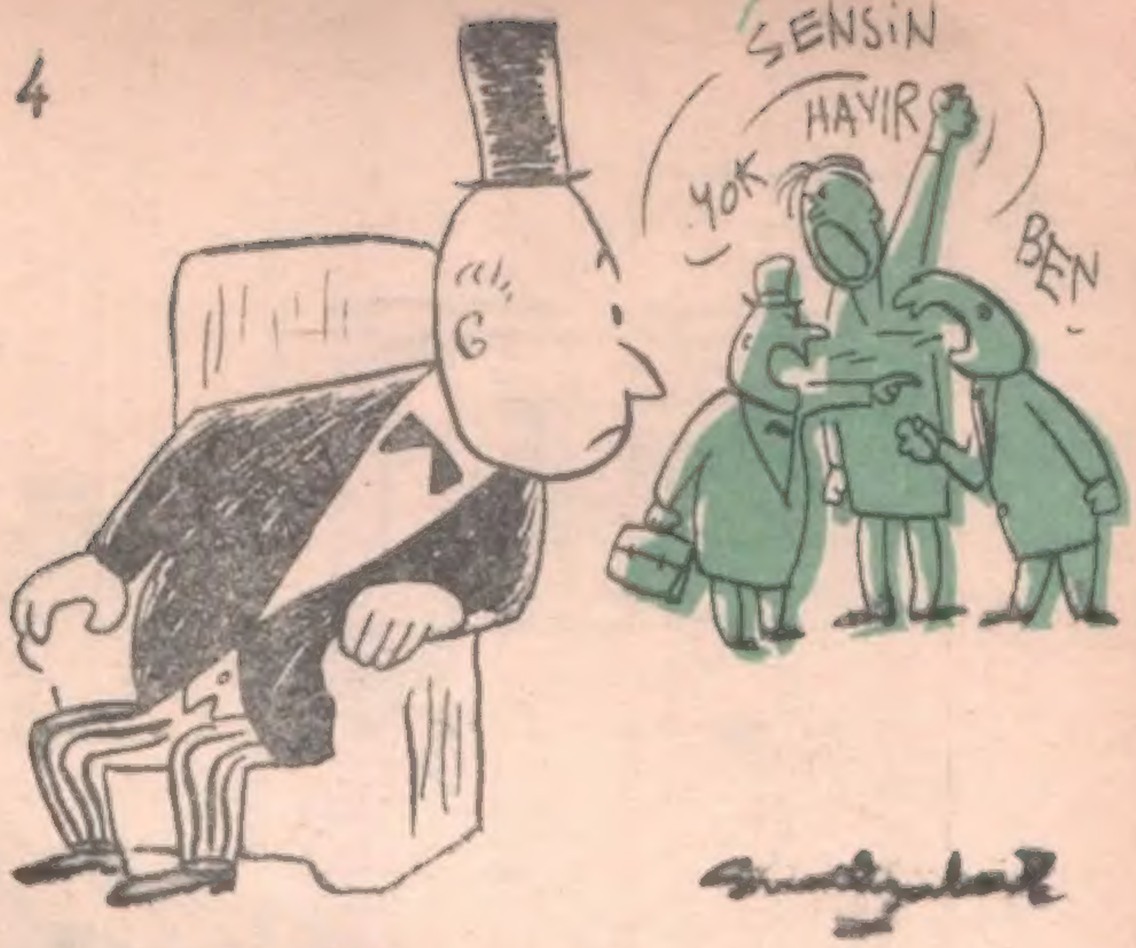

Suat Yalaz

MUHALİF...

MUVAFIK

UMUM MÜDÜR — GİRERKEN BİDA KAPIYI VURUN LÜTFEN!.

Oğuz Aral

PASTADAN ZEHİRLENELİM

Ne zamandır gazetelerde böyle bir habere rastlamamıştım. Ben gazetelerde alıştığım, tiryakisi olduğum haberleri okumazsam rahatım kaçar, keyfim bozulur. Gazetelerin ikinci sayfasını çevirdiğim zaman mutlaka üç esrarkeş yakalanmalı, bir randevu evi basılmalı, bir kiracı ev sahibini tokatlamalı, üç kişi pastadan zehirlenmelidir.

Tam üç aydır pastadan zehirlenene rastlamamıştım. Bizde gazetecilik mi ölüyor, yoksa pastacılık mı can çekişiyordu? Marti yumurtaları kahvaltılarda içilmeeğ başlandı da pastahaneler mi, kapandı, derken çok şükür bu iyi haber ilişti gözüme:

«Gümüşsuyunda İzmir Palas apartmanında oturan...»

Neyse zehirlenen karı koca hastahaneye kaldırılmış, mideleri yıkanmış... Ölen kalan yok. Ooooh!... Buna ayrıca memnun oldum.

Demek bütün gazeteler «yumurta yok!» diye bağırıp çağırsınlar... Belediye başkanımızın dediği gibi her şey düzeldi, her şey yoluna girdi işte... Tavuklar yumurtluyor, hattâ bozulacak kadar bakkallarda müşteri bekliyor. Her zamanki gibi bu bayat yumurtalardan bol bol bozuk pastalar da yapılıyor...

Ve yine her zamanki gibi bu pastalar bol bol yenerek bol bol zehirlenmeler oluyor. Kim sevinmez bunlara? Yumurtamız olsun, şekerimiz olsun da zararı yok, pasta yapıp ikişer üçer zehirlenelim!

Şadi Dinççağ

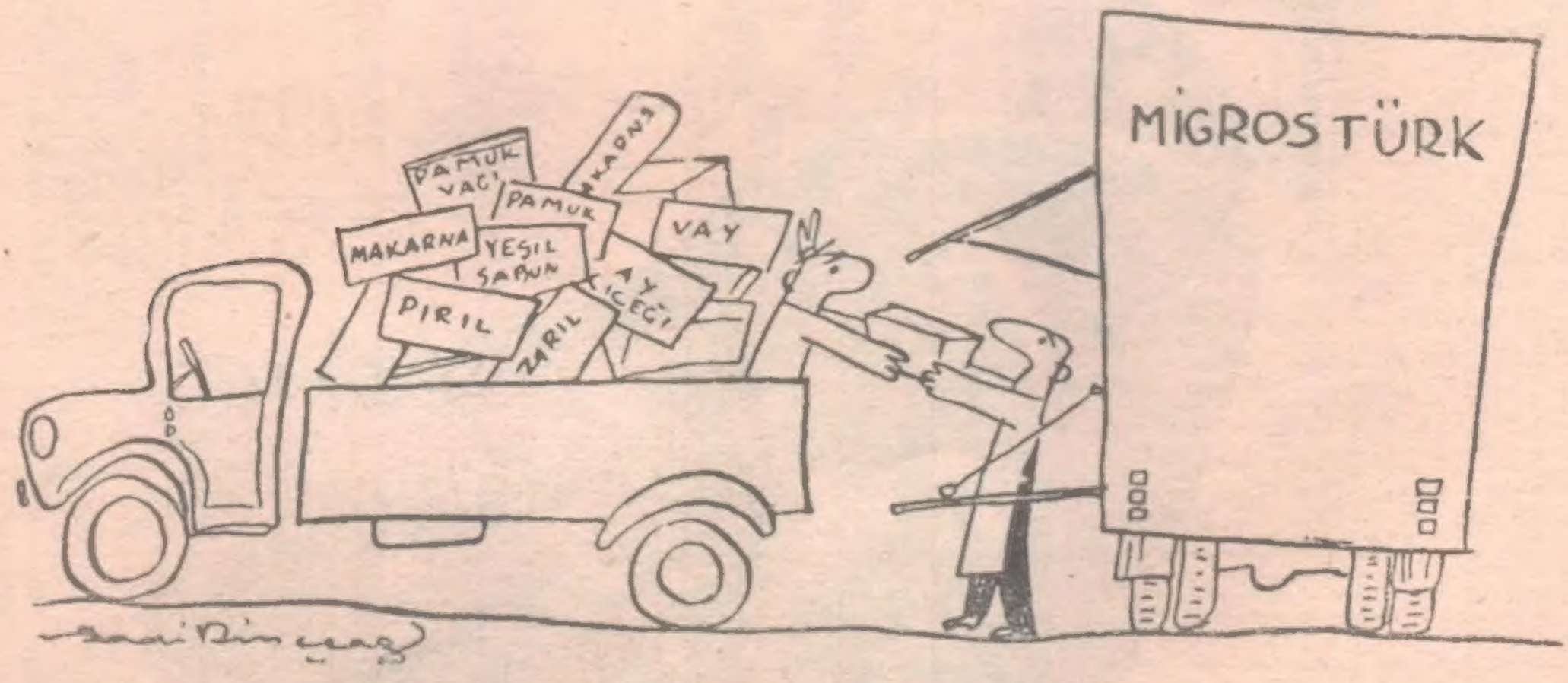

MİGROSTAN 87 GRAM KAHVE (!) ALAN VATANDAŞ.

TELEFONDA ARIZA

Telefonda bir numarayı çevirdim. Çok tuhaf bir ses geldi karşıdan. Bekçi düdüğü, vapur düdüğü gibi telefonda alışılmamış, duyulmamış bir ses...

Masuraya sigara kâğıdı yapıştırıp üflenmiş gibi bir zırıltı. Başka bir numarayı çevirdim, yine aynı ses.

«02» yi açtım. Bir kadın:
«Arıza!» dedi.

«Burası da arıza!»

«Söyleyin de yazalım!»
«Ne söyliyeyim?»
«Şikâyetinizi!»

«Benim şikâyetim yok ki...»
«Peki, demin arıza var diyen siz değil miydiniz?»
«Bendim!»

«İşte o arızayı yazacağım!»

«Bayan, arıza benim bildiğim tâmir edilir, yazılmaz. Hadi yazdınız, sonra ne olacak?»

«Onu bilmem... Ben şikâyetlerinizi yazarım.»

«Her gün yazar mısınız böyle?»
«İşimiz ne!...»

«Sonra, bu yazdıklarınızı matbaaya verip bastırır mısınız?

«Bayım, onları basmağa kâğıt mı yeter, mürekkep mi?»
«Bayan... Sizden ricam, benimkini yazmayın. Hattı kim tâmir edecekse ona bildirin!»
«Yoooo! Ona bildiremeyiz!»
«Neden?»

«Bizim vazifemiz yazmak.»
«Bizimki de yazmak ama... Yazmakla bir şey düzelmez ki»
«Bu gazeteler neden çıkıyor öyle ise? Madem ki düzelmiyor, ne yazıp duruyorsunuz?»
«Vazife!»

«Bizim ki de öyle... Şimdi söyleyin de sizinkini de yazalım.»

«Şu konuştuklarımızı yazmadınız mı?»

«Kaleme gelir bir şey söylemediniz ki...»
«Peki söyleyeyim. Telefon numaramız 224310... Herhangi bir numarayı çevirdiğim zaman...»
«Evet!»
«Merasim düdüğü gibi bir vızıltı... Bir zırıltı...»
«Evet...»
«Uzayıp gidiyor...»
«Tamam, yazdım.»
«Şimdi numarayı çevirirsem görüşebilirm artık, değil mi?»
«Zannetmem!»

«Görüşmek için ne yapmalıyım?»

«Madem ki siz de bizim gibi bir yazarsınız. 865552 ye telefon edin!»
«Mersi!»

Dediği numarayı çevirdim. Sesler karıştı. Sonra yine masuraya yapıştırılmış sigara kâğıdı zırıltısı... Kapattım, çevirdim. Yine aynı ses...

Alay mı ediyordu bu kadın benimle. Çevirdim yeniden «02» yi. Karşıdaki ses:
«burası arıza!»

«Arıza tabii... Ben size dedim, nereyi çevirsem düüüüt..»
«Kısa kesin!»

«Sizin telefonlarınız kısa kesmiyor ki...»

«Ama siz telefon değilsiniz ki...»

«Bu gidişle hepimiz telefon olup çıkacağız.»

«Söyleyin, şikâyetinizi yazalım!»

«Yine al baştan mı yapacağız?»

«02» yi her çevirmenizde şikâyetiniz yeniden yazılır!»

«Peki anlatayım. Söylediğiniz numarayı çevirdim. Düüüü...»

«Çok rica ederim, Patagonya kralını karşılar gibi düdük çekip durmayın!»

«Bayan siz şikâyet yazarı mısınız, siyasî mizah muharriri mi?»

«Sadece yazarım, o kadar. Demek verdiğim numarayı da açtınız, düüüüt diye bir ses...»
«Evet... Yazıyorum.»

«Sonra efendim. Bu kadar mı?»

«Daha ne olsun? Ama yazmakla telefon nerde düzelmiş.. Böyle telefon, böyle hat, böyle nokta mı olur? Ne biçim idare bu... İstediğimiz zaman, istediğimiz adamla görüşemez olduk... Nasıl şey bu...»

«Pardon kapatıyorum. Bunları yazamam!...»

«Siz yazamazsanız ben yazarım. Hiç kimseden korkum yok!»

«Yazın beyefendi... Benim yazmadığımı da yazın!»

«Yooo... Öyle yağma yok... Sizi terfi ettirmek niyetinde değilim!»

Telefonu kapattım. Başladım bu satırları yazmağa...

STEPNE

MUHALİF

MUVAFIK

Suat Yalaz

Ha Babam Sınıfı...

Hepimiz okul sıralarından yetiştik. Acı tatlı bir çok hâtıralarımız var. Hababam sınıfı, yatılı okullardan birinin herhangi bir sınıfı. Döneklerden, sürgünlerden devşirme bir sınıf... Alfabenin son harflerine düşen bir şube... Etütlerinde şiirli, mânili nâmeler yazılır, masrafı kabartacak kitap isimleriyle dolu mektuplar donatılır, lig maçlarının puanları, averajları hesaplanır, kopya ruleleri hazırlanır harita kalemiyle...

Bütün yatılı okulların sınıflarından farksızdır Hababam sınıfı... Palamut Recep mümessilidir. Tulum Hayri, Kalem akir, Refüze Ekrem, Hayta, İnek Şaban, Domdom Ali... Sınıfın kalbur üstü elemeleri...

Maraton Râşid'in istediği kediyi yakalamak kolay olmadı. Aşçıbaşı bu işe iki hırsız kediyi aday göstermişti. Hele bunlardan biri, mutfak için, öğretmen yardımcısı Tilki Behçet kadar zararlıydı. Ama Hayta İsmail gitti, aşçıbaşının alnı beyaz damgalı Arap'ını yakaladı. Geçen seneki tabliyeci sınıfta bir kedi kestiği için aşçıbaşı Haytanın önüne çıkmıştı. Hayta:

«Yok, valla kesmeyecek...» diyordu, «Dişlerini gösterecek bize... Onda kedi kesecek yürek ne gezer?»

Aşçıbaşı tepiniyordu:

«Hababam sınıfına giren kedi sağ mı çıkar? Salıver şu hayvanı canım!»

Arap, aksi bir şeydi. Haytanın ellerini tırmık içinde bırakmıştı. Kedinin kulağına:

«Hele dur, sen görürsün sınıfta!» diyordu. Aşçıbaşı:

«Canım, kedi değil mi? Hepsi bir... Hepsinin de dişi var ağzında... Alın götürün şu Tekiri. İster kesin, ister asın! Bir hırsız eksik olur mutfaktan!»

Palamut Receple, Tulum Hayri aşçıbaşının önünne durarak kaçırdılar Arap'ı. Hayta bağırta bağırta sınıfa götürdü, kendi gözüne kapattı.

Arap çekmeceye girince önce tepindi. Sonra sesi sedası kesiliverdi. İlk ders Fransızcaydı. Önümüze Method Alge'leri açmış Sedat beyi bekliyorduk. Fransızcacının adının ne başında, ne sonunda hiçbir takma ad yoktu. O, beydi sadece... İskarpinlerinin üstüne taktığı getrelerinden, kolalı yakasındaki iğnesine, ceketinin üst cebinden sarkan ipek mendiline kadar o hâzâ beydi. Üstelik Parisi, Eyfel kulesini de görmüştü. Geçen sene üç dört ay adı Züppe Sedat diye aldı yürüdü. Ama züppelik onun yanında pek sudan bir şey kalıyordu. Bu yüzden kısa zamanda yürürlükten kalkmıştı. En bellibaşlı tarafı, tebeşir gıcırtısına çok sinirlenmesiydi. Tebeşiri dik tutmak gibi bir hileye başvurduğumuzdan Hababam sınıfındaki kara tahta sadece ders tablosu asmağa yarardı.

Okullarda ne öğrenilirse kara tahtadan öğrenileceği için bizim Fransızcamızdan hiç hayır yoktu. Dikte, yeni harfle yazmak mânasına gelirdi bizim lûgatta!

Sedat bey kürsüye geçmiş:

«Ouvrez le livre!» emrini vermişti.

Refüze Ekrem ne söylediğini anlayacak kadar Fransızca bilirdi. Bunu belirtmek için Türkçe:

«Kaçıncı sayfayı?» diye sordu. Ama bu bir falsoydu. Sedat bey köpürdü:

«Mösyö!» diye başladı, «Dersin hangi sayfada olduğunu kim kime soracak?»

Kürsüden kalktı. Açtığımız sayfaları gözden geçirmeğe başladı. Hiçbirimizinki birini tutmuyordu. Tekrar kürsüye geçti. Bağırdı, çağırdı, hızını alamadı. Deftere sarıldı. «Bakalım piyango kime vuracak?» diye beklemeğe başladıö. Sedat beyin sıfırları boldu ama manevra kurşunu gibi tesirsizdi. İnsanın biçimli bir yerine geldi mi öldürmese de süründürürdü adamı.

Gözlüğünü düzelterek bir numara okudu: «346!»

Piyango Refüzeye vurmuştu. Refüze kalktı, bir Yahudi Fransızcasiyle:

«İl est malade!» dedi.

Sedat bey sınıfı gözlüğünün üstünden bir taradıktan sonra Türkçe:

«Yani sınıfta yok öyle mi?» diye sordu.

Refüze aynı ağırbaşlı eda ile:

«Maalesef efendim, arkadaşımız çok ağır hasta, yatıyor!»

«Ya, geçmiş olsun! 252!»

Bu da İnek Şabanın numarasıydı. Şaban boş bulundu:

«Efendim!» diye kalktı ayağa.

«Venez ici!»

İnek tam önünmden geçerken arkasına bir etiketin ilştirildiğini gördüm. Üstünde yeşil mürekkeple iri iri:

«Le vach Vandü» yazılmıştı. Yazan Refüze olduğu için «Ne demek?» diye sorduk. «Satılık inek!» diye tercüme etti.

Ders alâkalı bir hal almağa başlamıştı. Haytanın çekmesindeki aşçıbaşının Arap'ını çoktan unutmuştuk.

Şaban tam kürsünün önünden viraj alırken Sedat bey:

«Dur!» dedi.

Le vach Vandü'yü o da görmüştü. Gözlüğünü düzeltti. Okuyunca suratı karıştı. Palamut'un, sınıf mümessili olduğunu bilecek kadar sınıfın idarî kadrosuyla ilgiliydi:

«Kim yazdı bunu?»

«Bilmiyorum efendim!»

«Çabuk söyle, kim yazdı?»

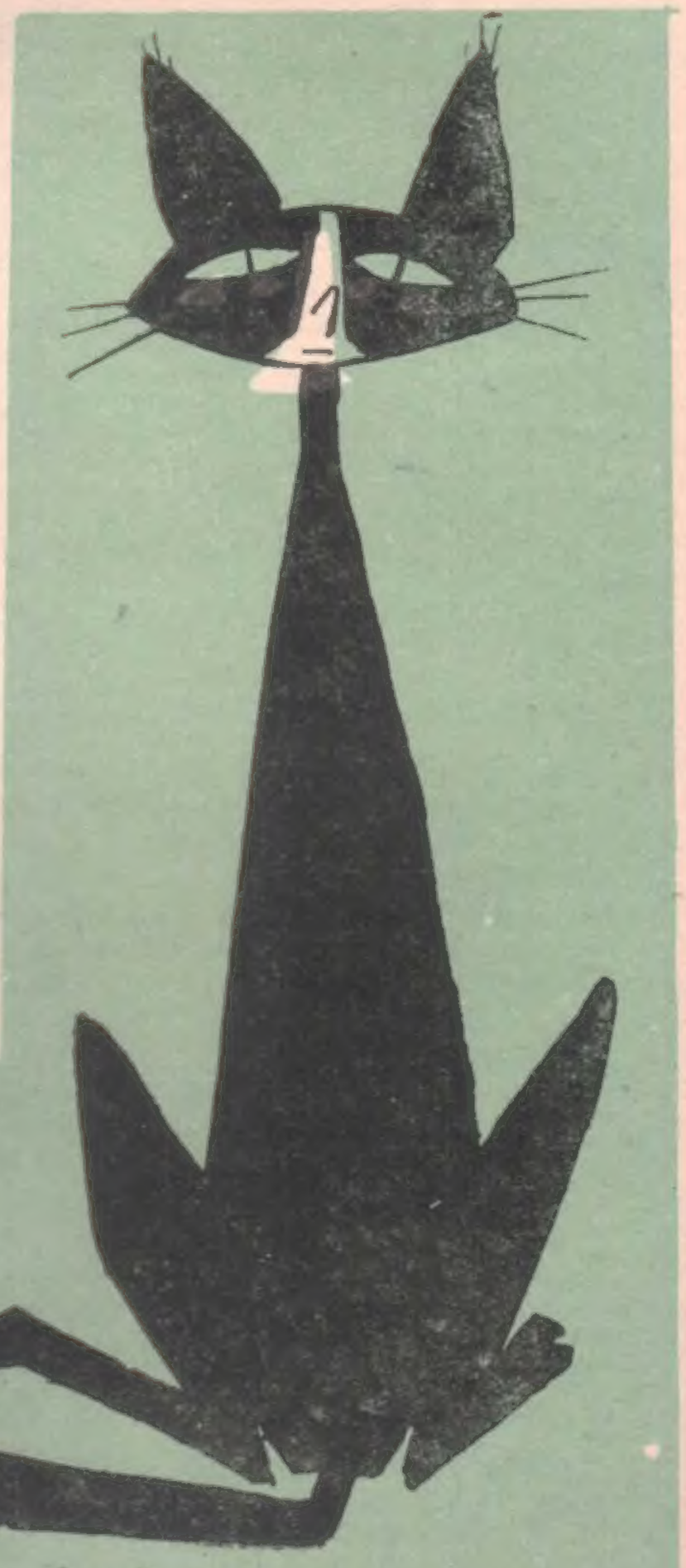

«Yeşil mürekkep kimin dolma kalemin de var?»

Palamut'un Refüzeyi hatırlamasına imkân yoktu. Kızına, bütün mektupları bu kalemle yazardı.

«Bilmiyorum!»

«Ya! Bilmiyorsun demek, ben bulurum» İnek Şaban, henüz hiçbir şeyin farkında değildi.

Arkasında bir şeylerin döndüğünün farkındaydı ama, kırk dört kişi de arkasında kalıyordu. Bir iki adım daah atarak yüzünü bize çevirdi. Mel mel bakıyor, bir koku almağa çalışıyordu.

Sedat bey kürsüden indi:

«Eller sıraların üstüne!»

Tırnak muayenesi yapar gibi ellerimizi incelemeğe başladı. Tam Refüze'nin sağ eline bakınca:

«Buldum!» diye bağırdı.

«Sen yazdın!»

Refüze nedense inkâra kalkışmıyordu: «Evet ben yazdım!»

«Söyle numaranı!»

Refüze az önce Sedat beyin okuduğu numarayı söyledi. Defterden aradı, buldu. İsmini, soyadını okudu. Refüze:

«Tamam!» dedi.

Sedat bey dolma kalemini çıkarırken: «Sıfır veriyorum sana!» dedi. «Hem de değişmez, silinmez sıfırlardan!»

Refüze bir Kel Mahmut bekliyordu, yani ihtar!

«Neden efendim?» diye sordu.

«Daha neden diyor. On numara mı istiyordun?»

«Yok efendim! Numaralık ne var ortada?»

«Daha ne olsun! Vache, feminin mi masculin mi?»

«Vache, feminin...»

«Le mi alır la mı alır başına?»

«La alır.»

«Peki ne diye le vach, diye yazarsın?»

«Ama bizim inek tam feminin sayılmaz ki...»

Sedat bey duraklamıştı. Şaban bu inek lâfının nerden çıktığını kestiremiyor, hocaya da, Refüzeye de hışımla bakıyordu. Sedat bey:

«Vache, nerde olursa olsun feminin'dir, başına mutlaka la alır. Le yanlıştır.»

«Ama bizim inek...»

«Kim bu sizin inek be?»

Gülmelerin temposu artmış, Hababam sınıfının, yerine bir türlü oturmayan çivisi, yine çıkmıştı. Sedat beyin gözü Şabana dikilmişti:

«Kim bu sizin inek?»

Tulum Hayri Şabana:

«Ulan Şaban, möö! desene!» diye işaret etti.

Şaban nedense bu şakalara gerektiği kadar kızmıyordu. Belki sıfır tehlikesinin baskısı altında olduğu içindi bu.

Sedat bey:

«Hadi ineği anladık.. Vendu, vendü diye mi yazılır, insaf!»

Refüze savunmasını yapıyordu:

«Efendim, biliyorum öyle yazılmıyacağını... Arkadaşlar kolay okusun diye öyle yazdım. Doğrusunu tahtaya...»

Turhan Selçuk

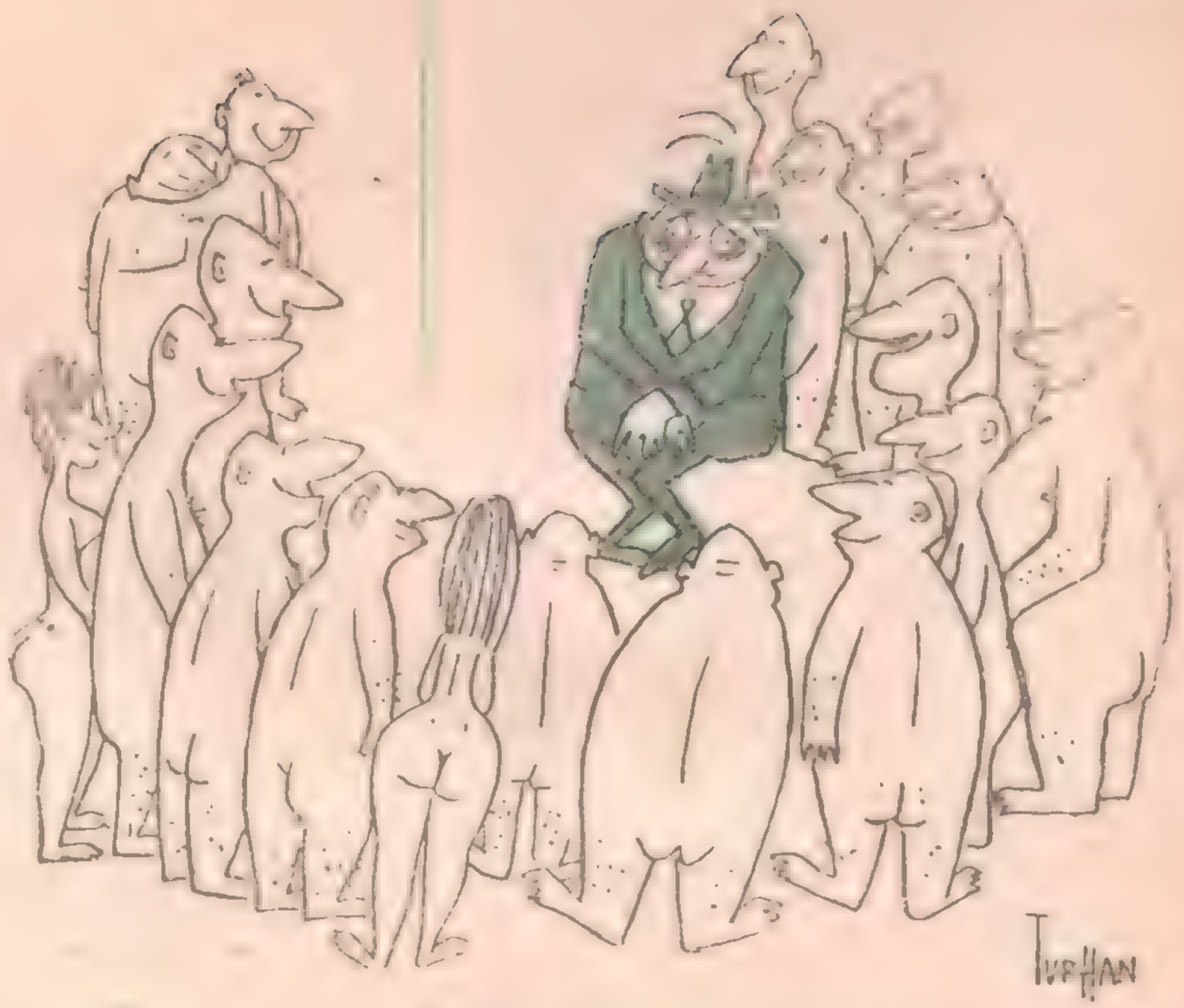

UTANGAÇLIK

Tahta lâfı tebeşiri getirdi aklına... Tebeşirin gıcırtısını duyar gibi oldu. Kulaklarını iki eliyle tıkayarak kürsüye koştu. Bir müddet öylece kaldı. Bütün bu sinir bozucu şeylerin sebebi şu adamdı, şu dikilip duran inek:

«Yıkıl!» dedi «karşımdan... La vache!»

Hayta İsmail, katıla katıla gülerken iki dirseğiyle bastırdığı sıra kapağı gevşemiş Arap başını çıkarmıştı. Kendini tam sıradan aşağı atarken arka ayakları ile kuyruğu kapağın altına sıkışmıştı. Arap can acısiyle haykırdı:

«Miyavvvv!»

Bu miyavlama Haytayı büsbütün şaşırtmıştı. Kedi bir daha miyavlayınca kapağı gevşetti. Arap bu fırsatı kaçırmadı, kendini attı aşağı... Nereye baş vursa bir çift ayakla karşılaştığı için kara tahtanın önüne doğru koştu... Gözleri fosforlanmış, pırıl pırıl yanıyordu.

Bu hal, bozuk sinirli Sedat beyi çileden çıkarmağa kâfiydi. Kapıyı açıp kediyi dışarı atmak bile gelmiyordu aklına. Şaşkına dönmüştü zavallı. Ama Hayta Arap'ı kolay kolay kaçıracağa benzemiyordu. Söz vermişti Maraton Raşide... İkinci ders ne cevap verecekti ona?

Kalktı, Arap'ın üstüne atıldı. Kedi hiç de ikinci defa çekmeceye kapatılmaya razı olacağa benzemiyordu. Kurtulmak için kürsüye doğru attı kendini... Sedat bey ayaklarına çarpan kediden büsbütün sinirlenmişti:

«At şunu dışarı!» diye bağırıyordu. Arap sıraların arasına girince Tulum Hayri de Kalem Şakir de kalktılar ayağa. Arap'ı fena halde sıkıştırmışlardı. Köşede enseleneceği sırada Tulumu bir pençede saf dışı yaparak tekrar kapıdan tarafa fırladı. Tam bu sırada kapı dışarıdan açılmış ve Arap bir füze gibi Kel Mahmut'un iki ayağının arasından fırlamıştı dışarı. Kel Mahmut, hiç de böyle bir şey beklemediği için bir iki adım gerilemişti. Kedinin arkasından koşan Hayta, kapının açıldığını görünce zaviyeden gol yiyen bir kaleci ümitsizliği ile kendini kaldırıp attı.

Kel Mahmut ayaklarının dibinde yatan Haytaya:

«Ne oluyor?» diye bağırdı.

Hayta ağlamaklı bir yüzle:

«Kaçırdım!» dedi.

«Kaçırdın mı?»

«Kaçırdım!»

Kel Mahmut sınıf boş sanıyordu:

«Bu kedi ne geziyor sınıfta?»

Hayta yediği golün şaşkınlığından kurtulamıyan bir kaleci gibi saçmalıyordu.

«Şimdi ben ne cevap vereceğim Maratona?»

«Sen evvelâ bana cevap ver! Ne geziyor bu kedi sınıfta?»

«Gezdiği falan yoktu. Sıramdaydı Arap. Kaldırdığı gibi kapağı...»

Sedat bey biraz olsun kendine gelmişti. Kürsünün içinden çıktı. Kel Mahmutla göz göze gelince:

«Arzedeceğim efendim! Şikâyetçiyim bu sınıftan...» diyebildi.

İşin en eğlenceli yerine gelmiştik...

Ama ne çare, dersler bütün liselerde olduğu gibi sadece kırk beş dakikaydı. Tam kırk beşinci dakikada zil çaldı. Hababam sınıfı zilin çalmasına ilk defa üzülmüştü bu ders.

STEPNE

YAŞAYAN ÖLÜ BULUNDU (GAZETELERDEN)

ANKARADA DİLENCİLER, YABANCI DİLLE DİLENİYOR (GAZETELERDEN)

ÇOK RAHATIM ŞİMDİ

Şunu açıklamak zorundayım önce. Ben otuz yedisinden tam altı ay almış durumda - yım. Yani yerine göre otuz yedi, yerine göre otuz sekiz yaşındayım. Hattâ bana bu kritik durum şu avantajı da kazandırabilir: Ben işime geldiği zaman otuz beş, işime geldiği veya işime gelmediği zaman kırkındayım.

Sonra bana bu kritik yaş durumum, şunun da kazandırabilir.

Ben yerine göre kırk yerine göre otuz yaşında olabili - rim.

Bu hesaplar ilk önce bana çok yerinde gibi geldi. Fakat olaylar en kısa zamanda ya - lanladı düşüncelerimi. Yeni tanıştıklarımdan birine deneme olsun diye:

«Otuz!» dedim.

«Hadi ordan... bal gibi kırk yaşındasın!»

diye tersledi beni.

Bir başkasına:

«Kırk!» dedim.

«Eh! Otuz... Otuzbeş, fazla değil!»

Diye, beni okşayarak yalanımı vurdu yüzüme.

Geçen gün bir koltuk meyhânesinde, sol dirseğimdeki müşteri öksürüğümden bizâr olarak: (Küfür edemediği için) «Çok öksürüyorsun!» diye tersleşti.

«Evet!» dedim, «çok öksürüyorum!»

«Neden?» diye suçlandırmak istedi beni.

«Neden olacak, geceleri çalışıyorum, işten çıkınca hava da rutubetli bu aylarda... Uykusuzluk, yorgunluk...»

«Ne işi bu böyle?...»

«Ne işi olur gece yarısından sonra?...»

Bilgiç görünmek için:

«Garsonluk!» dedi.

«Aşağı yukarı: Matbaalarda çalışırım.»

Tepeden tırnağa beni bir inceledikten sonra:

«Ya... Demek çok yorucu iş..»

Alıcı gözüyle dipten doruğa bir süzdükten sonra:

«Kaç yaşındasın sen?» diye sordu. Adamı şaşırtmak için:

«Elli!» dedim.

«Elli mi?»

«Elli! Çok mu genç gösteriyorum?»

«Yooo... İşte o kadar, kırk sekiz, elli...»

Ne içmek isteği kaldı bende.. Ne yaşamak.

O günden sonra kim sorarsa sorsun yaşımı doğru söylemeğe karar vermiştim. O günlerde bir genç kızla ilerletmiştim dostluğu. Âşıklık bu ya.. Giyinişime dikkat ediyor. Beni pek genç gösteren spor elbiseler, spor gömlekler giyiyordum.

Bir iki defa, ustalıklı sorularla yaşımı öğrenmeğe kalktı, ben daha usta davranarak atlattım.

Keyifli olduğum bir gün nihayet kaçırdım ağzımdan:

«Otuz yedi!» dedim.

«Ya!» dedi. «Ben daha az sanıyordum.»

«Meselâ?»

«Otuz falan...»

«Yine otuz falan sayılırım.»

«Canım, otuz başka... Otuz falan başka.. Arada kimbilir kaç yaş fark var? İkimizin yaşı arasında ise...»

Bu sefer de onun yaşına ben merak sarmıştım:

«Ne kadar fark var?»

Nezaket olsun diye:

«Kaç yaşındasın?» demiyordum.

«İkimizin yaşının arasında...»

Durdu:

«Çok fark var!»

«Meselâ ne kadar?»

«Var işte... Yirmi yaş falan!»

«Falansız?»

«Ondokuz!»

«Şekerim!» dedim, «Farzet ki ondokuz değil, otuz fark olsun. Ne olacak yâni... Bir kusurumu mu gördün?»

«Görmedimse de görebilirim. Böyle kalacak değilsin ki...»

«Canım sen de hep on sekizinde demirleyecek değilsin ya...»

«Baksana bana» dedi. «Senin emekli aylıkların için evlenmiyorum ben...»

«Buldum emekliyi...»

Az sonra giyinip çıktı. Bir daha da yüzünü görmedim. Ama ben kim sorarsa sorsun yaşımın doğrusunu söylemeğe karar vermiştim bir kere.

Kadınsız kalacak değildim ya. Yaşlıca bir bayanla tanıştım bir çayda... Sonra bir kahvede buluştuk. Bir meyhanede içtik. Herhalde bir otelde de sabahladığımızı anlamışsınızdır.

Sabaha doğru konuşacak bir şey kalmayınca iş benim yaşıma geldi dayandı. Karşımdaki, yaşımdan ürkecek kadar küçük olmadığı için cesaretle:

«Otuz yedi!» dedim.

«Ne, otuz yedi mi?» diye sordu.

«Ne var ürkecek, otuz yedi işte!»

Telâşla kalktı, giyindi:

«Bana jigololuk edecek yaşta erkek istemiyorum! Allahaısmarladık!»

İki tarafın yaşları denk ol-

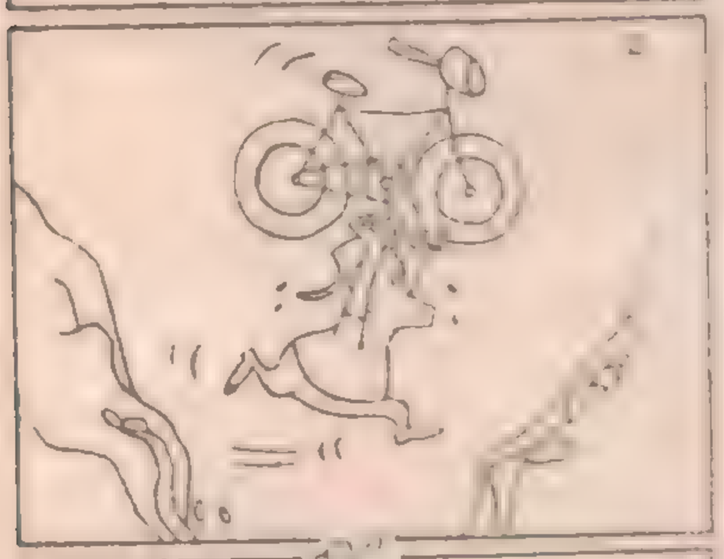

— Bir yüzlü insan ile bir kaz arasında ne fark vardır?

— Kaz yolunur! Halbuki bir yüzlü yolunamaz!

★

— Niçin toprağa ana toprak» denir, yâni toprak bir kadın olarak düşünülür?

— Gayet basit! Kimse yaşını bilmez de ondan!

★

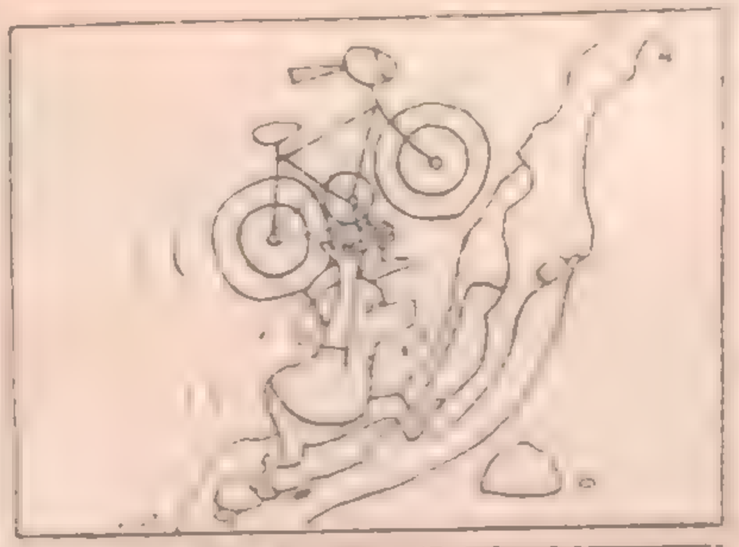

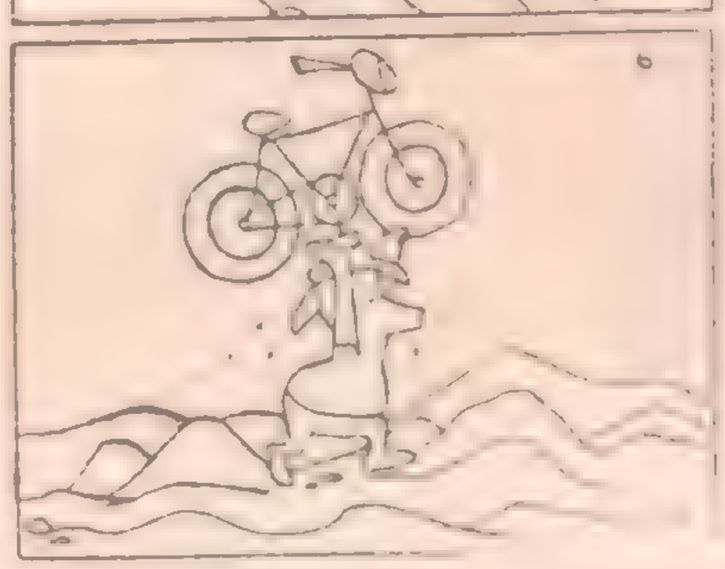

— Madam Pompadur kimdir?

— Bir rokoko »kokot!

— Ne zamandanberi kekeliyorsunuz siz?

★

Dazlak kafalı berbere gitti:

— Saçlarımı kıvrıcık yapabilir misiniz?

— Elbette yaparım. Saçlarınız çıkar çıkmaz siz hemen bana uğrayın!

★

— Benim çamaşırcım her zaman gömleklerime yabancı düğmeler dikiyor!

— Sen buna şükret! Ya benim çamaşırcım ne yapıyor biliyor musun?

— Ne yapıyor?

— Benim düğmelerime daima yabancı gömlekler dikiyor!

★

SEÇME SÖZLER

Bir kilovat kaç saattir? Vat
Yalnız doğanlar yalnız ölürler. Dük Dö Lemy

Bir kaç kişi bir grup eder.
Foto Özler

Mafş Lbytf hvtbn zrkmlcsfuz.
Sessiz harfli cümle

Eğer Leylâ Mecnunu sevmeseydi Mecnun Emeli severdi.
Ebu Ef Süryani

El zile mesten hûle bülbüle
men çen ziya
Kel zil kesten büle hûi zile
zet tem riy:
Yani

Işığı elinde tutarken seni
aydınlatır
Onun için ziyayı kimseye
verme içine riya girer
Efruti Mençâyi

Yaptığına nâdim olan pişman olur. Ahmet Tövbekâr

Bana bir akort verir misiniz?
Laaaaa...

Hayatın nesi var ellerde kalan, İadeler
Üstüme iyilik sağlık.

Sağlık ...dürlüğü

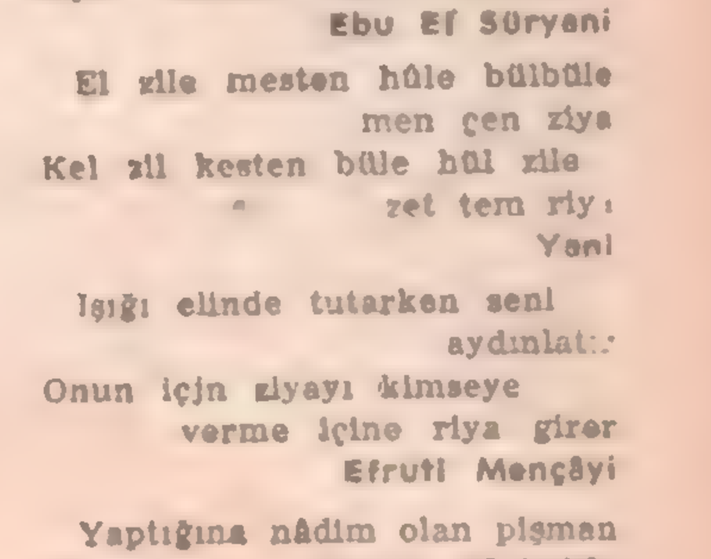

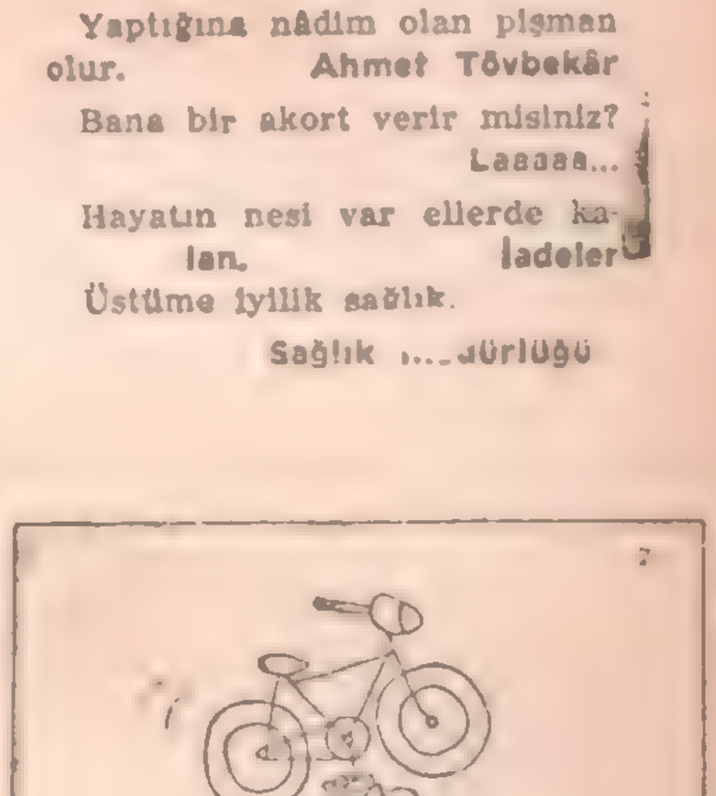

malıydı demek...

Ben kendi yaşımdaki kadını nasıl bulacaktım? Nüfus cüzdanları asılı değildi ki boyunlarında. Yaşlarını bildiğim kadınlarla... Yâni... Çocukluk arkadaşlarımla tanışsam... Bu düşüncem fena değildi. Hemen araştırmalara başladım. Buldum da... Ama kimi buldumsa kaçıyordu benden. Bana yaş üzerinde söyleyecekleri yalanları yoktu çünkü... Yallah yallah sallıyabilecekleri iki, nihayet üç sene onları tatmin etmiyordu. Otuzbeş, otuzyedi yaşındaki kadın, genç görünmek, küçük görünmek zorunda olan kadın demekti... Haklı olarak kaçıyorlardı benden...

Onlar haklıydı ama ben de kadınsız kalamazdım ya...

Yeniden yaş hususunda bir prensip kararı almam lâzımdı. Vakit kaybetmeden aldım da:

Tanıştığım kadına göre yaşımı ayarlamak... O, yirmi beş mi, ben otuz. O kırk mı, ben elli... O onbeş mi, ben yirmi yirmi beş... Oh, çok rahattı böyle...

Ama bu işin bir zorluğu vardı. Siz «kadının yaşını öğrenmek!» diyeceksiniz.

Hayır! Kadının yaşı yoktur ki... Ne öğreneceksiniz. Kadının arzuladığı yaş vardır, o kadar.

İşin hem güçlüğü, hem de kolaylığı burada.

YAZISIZ

KORKU

Bugün için, kime sorarsak soralım mutlaka bir korkusu vardır.

Mebusun seçilmemek korkusundan tutun, hırsızın yoklanma korkusuna kadar boy boy çeşit çeşit korku var.

Öğrencinin çakma korkusu, sanatçının başarısızlık korkusu, ipçinin işsizlik korkusu da hatırı sayılır korkulardan.

Hele bugün için yazarın da kendine mal ettiği uykularına bile aldığı bir korkusu olduğunu kim inkâr edebilir. Hele bütün korkuların başında gelen bir korku daha var ki hayatımız boyunca peşimizi bırakmaz.

Can korkusu.

Korku, korkaklık yüzünden bizi yine korkunun ta kendisiyle çoğu zaman yüz yüze getirir. O zaman:

«Tuh!» deriz, «korktuğumuz başımıza geldi!»

Belçikada bir hırsız, soymakta olduğu evde bir şeydon pirelenerek kendini atmış dışarı. Bir ayak sesinin peşinden geldiğini sanarak almış veltesini. Yıldırım gibi koşarken karşısına bir duvar çıkmış. Duvarın arkasına atlasa kurtulacak. Bir zorlanmış, canını dişine takıp atlamış da... Peşinden geldiğini sandığı ayak sesinden kurtulmuş ama... Bu duvar Cezaevi duvarı değilmiymiş!

Ah, bu hürlüğünü kaybetme korkusu. Görüyorsunuz ya, insanı nasıl hürriyetinden ediyor.

Bunun demokrasi tarihinde öyle çok örnekleri var ki...

YAZISIZ

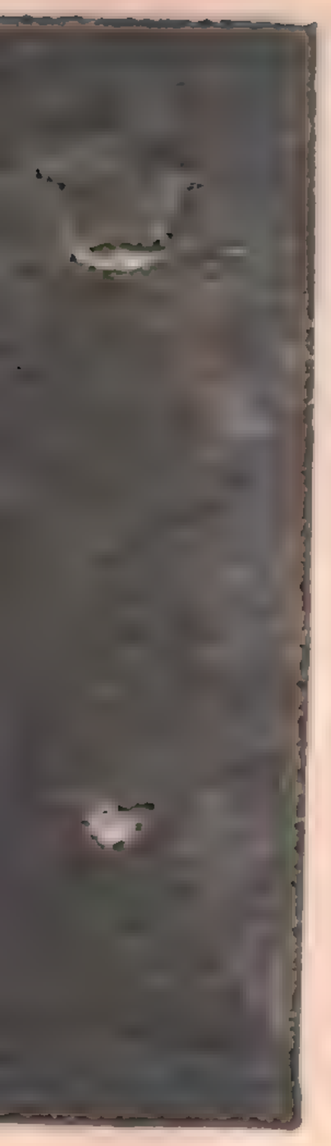

...sını. Yıldırım
...ir duvar çık ·
...sa kurtulacak..
...e takır atlamış
...andığı ayak se·
...u duvar Cezae·

...etme korkusu!
...asıl hürriyetin·

...nde öyle çok

HANGİSİ?

Paris gazetelerinde okudum: Bir veznedar, kızının çeyiz parası için, beşbin lira... Sadece bizim parayla beş bin lirayı zimmetine geçirecek otuz yıllık memurluğuna, en so · nunda da hayatına kıymış.

Çalıştığı müessesede itibar sahibi, sözü geçen bir adamdı. Ama hayatı darlık içinde geçtiği için bir bakıma da itibarsız ve silik bir adam

Bir gün idare meclisinde ortaklardan biri, arkadaşına; «Şeref dediğin de nedir? Şeref ve haysiyeti sen al, para bende kalsın!» demişti.

Demek itibarın gerçeği paradaydı. Ne yapıp yapıp o da itibar sahibi olmalıydı. Bu beş bin lirayı sırf bu düşünceyle zimmetine geçirmişti. Fazlasına o namus denilen köhne zihniyeti müsade etmemişti ki..

Gerçek itibar sahibi olmak için bir işin yetersizliğini, paranın bu işde hiçbir rolü olmadığını anladığı gün bir kurşunla aczine son verdi.

Başka bir olay... O da yeni dünyada geçiyor:

Smith modern terbiyeyle bü yümüş, ve istediğini, nasıl yasaması gerektiğini çok iyi bilen bir adam olmuştur.

Çalıştığı bu büyük müessese ve idare meclisi azalarından birinin sakat kızıyla flört ettiği için girmişti. Kısa zamanda girginliği açıkgözlülüğüyle idare kadrosunda önemli bir yer aldı. Derken Treseur denilen azami emniyete dayanan mali işler başkanı oldu. Bütün bu başarılar iki seneye sığmıştı. Herkes ona büyük iş adamı gözüyle bakıyordu. Emrinde yirmi beş yıllık tecrübe sahibi, değerli iş adamları vardı ama, bunlar kıymetlerini teşhir sanatından mahrum oldukları için sandalyelerine mıhlanıp kalmışlardı.

Smith'in güneşi her geçen yıl biraz daha parlıyor, büyük servetler elde ediyordu.

Fakat bir gün bu güneş, namuslu iş arkadaşlarının temiz elleriyle tutuluverdi.

Mahkeme, yeni cemiyetin, bu genç istidadının «dahi bir hırsız» olduğunu açıklamakta gecikmedi. Sosyete ve iş siteleri onun dedikodulariyle çal · kandı, durdu. Günün adamı ve kadınların sevgilisi, cezaevini boylarken gazetecilere:

«Ben iş adamıyım, hapiste bile para kazanabilirim... Hem de kendilerinin olduğu ileri sürülen servetlere ortak çıkmadan.»

Bu söz çok manalıydı, hırsızlığı cezaevine giderken bile kabul etmiyordu.

Tanınmış bir gazete büyük reklâmlarla Smith'in hayat romanını neşre başladı. Cemiyetin iç yüzü, kanunları incelikleri o kadar cazip bir şekilde hikâye ediliyordu ki...

Gazetede Smith de milyonlar kazandılar. Hapisten çıkar · ken on binlerce insan alaylar tertipleyerek şenlikler yaptı · lar.

Birkaç fabrika ismini reklâm olarak kullanıyordu. Smith'e para akıyordu üç beş koldan... Bir gün çalıştığı müessesedeı bir teklif aldı:

«Smith, şirketimizin sana ve öparana ihtiyacı var.

Her iki taraf da kendi açılarından parlak bir iş yaptığına inanarak ortak oldular.

Eskiden hınçla selâm veren ve mahkemede hiç de iyi şeyler söylemiyen emektar iş arkadaşları şimdi bellerinin bütün imkânlarını kullanarak önünde eğiliyorlar.

Hikâyemin tam burasında on iki yaşındaki oğlum sordu:

«Baba, benim hangisine benzememi istersin?»

Oğluma istediği cevabı henüz veremedim. Hâlâ düşünüyorum.

Osman Asaf Kermen

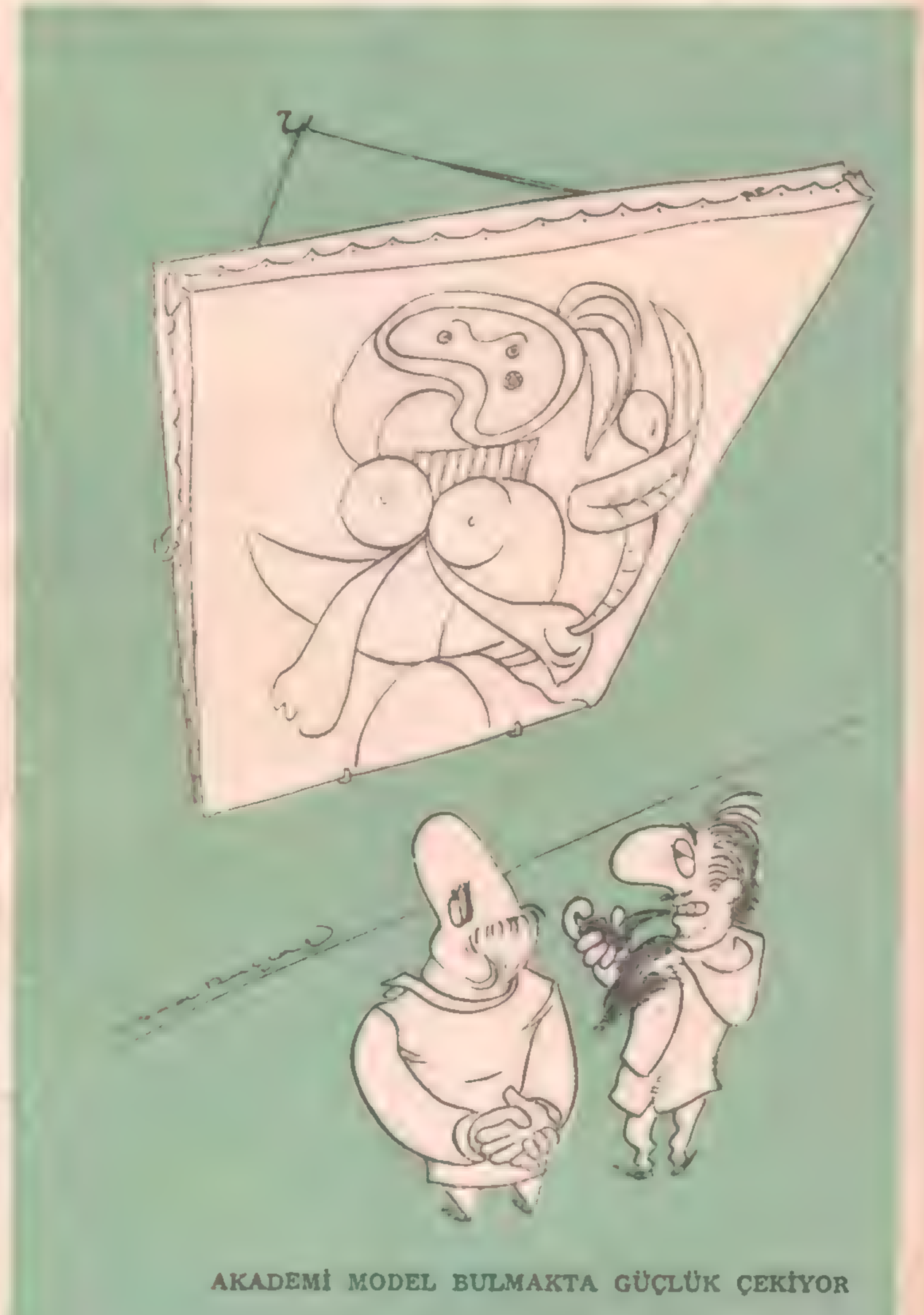

DAVETSİZ BİR MİSAFİR

Benim evim şehrin mütevazi bahçeli evlerinden biridir ve b uev geceleyin bir kilise nasıl sessizse öyle sessizdir. O büyük felâket başıma geldiği gündenberi hemen bütün dostlar, tanıdık ve bildikler benim evimin yolunu unutmuşlardır. İhtiyar kadın hizmetçim —Allah kendisinden razı olsun— benim için bulunmaz bir hazinedir ve onu çok severim. Bir an dinlenmeksizn didinip durur; kelimeler ağzından tartı ile çıkar, sabahtan akşama evin düzensizliği ve tozu dumanile boğuşur.

Evimizin dört bir yanında ses menziline girecek kadar yakın hiçbir ev, hiçbir çalgı ve hiçbir döğüş meraklısı karı - koca tyoktur. Bazan Postacı kapıyı çalar, o da çok nadir olarak! Getirdiği bir posta havalesidir. Alman hükümet merkezinin kulakları sağır eden gürültü ve uğultusu yanında benim evimin sessizliği ve sükûnu ne kadar hoş! herkesin benim bu halime imrenmesi gerekmez mi? Berlinde şimdi milletlerarası resim sergisi açılmıştır ve...

3 nisan öğleden sonra şöyle bir telgraf alıyorum: «Bugün gecenin 10 unda beni hayvanat bahçesi istasyonunda bul! Bir ay Berlinde kalacağım. Beni büyük mavi gözlüklerimden tanırsın. Wladivostoktan Iwan tschurwakof.» kimdir bu Çudakof, hiçbir şey bilmiyorum.

Akşamleyin merak ve tecessüs beni istasyona sürüklüyor. Tren duruyor, hemen «büyük mavi bözlüklü» adamı tanıyorum. Kocaman gövdeli bir adam. Ona yaklaşarak selâmlıyorum. Dikkat ediyorum yabancı adam oldukça güzel Almanca konuşuyor. Benimle konuşurken gırtlağından gökgürültüsünü andıran has bir ses çıkıyor.

Çudakof:

— Lütfen, diye fısıldıyor, önce şu bavulumu alalım, sonra konuşuruz, hem de pek çok konuşuruz.

Taksi hareket için emir bekliyor.

— Hangi otele gitmek istiyorsunuz, bay Çudakof?

— Hangi otelden bahsediyorsunuz? Ben sizin evinizde oturacağım.

— Nasıl? Benim evimde mi dediniz?

— Elbette, sizin evinizde!

— Fakat, affınızı rica ederim...

— Hayır! Hayır! Fazla ısrar etmeyin... Sonra konuşuruz dedik ya! Ben ona durumumu açıklamağa uğraşırken ayı kılıklı adam beni elinin bir hareketiyle taksinin içine itti ve şöfore evimin adresini verdi, bu emri verirken sesi gök gürültüsü gibi çıktı.

— Görüyorsunuz ki, dedi, prensip itibariyle otellere inmeyi sevmem; otellere düşmanımdır ben. En küçük otellerin en küçük odaları için bile 15 mark istiyorlar. Paraya yazık değil mi allah aşkına! Biraz cesaretim artıyor ve soruyorum:

— Yalnız benim evime gelmeyi nerden aklettiniz?

— Bunu eve varınca anlatırım. Her şeyi anlatacağım, o zaman size garip gelen bu bilmeceyi kolayca çözeceksiniz. Sizde tam bir ay kalacağım. Onun bu atsineği gibi yapışkanlığı karşısında çirkin bir yalan uydurmak zorunda kaldım :

— Bay Çudakof! Çok müteessirim fakat... Benim evde pek yakınlarda üç kolera vakası oldu.

— Niçevo! Zarar yok! Böyle şeylerden korkum yok benim! Ben de bu hastalığa yakalandım ve onu yendim.

— Ama sonra sizin için hiç yer..

— Niçevo! Ben her yerde rahat ederim. Siz benim için sakın üzülüp rahatsız olmayın: Sizin varlığınız hiçbir vakit beni rahatsız etmez; Ciddi söylüyorum, siz beni hiçbir surette rahatsız etmiyorsunuz.

Sıralamış olduğum böyle bir kaç sudan bahaneyi o kadar soğukkanlılık ve pişkinlikle atlatmasını bildi ki en sonra susmaktan başka çare bulamadım. Yalnız meraktan da çatlıyordum ha: Bu aziz misafir acaba başıma ne gibi çoraplar örmek üzere evimde bulunuyordu? Bu mesele üzerinde ağzından bir kelime kaçırdığı yoktu. Eve varmış bulunuyorduk. Çudakof dört bir yanına şöyle çabuk bir göz attıktan sonra:

— Divan çok küçük, dedi, hem de benim ağırlığıma dayanacak gibi değil. Siz bu divanda yatarsınız, ben de sizin karkaryolanızda yatarım, oldu bitti:

— Fakat ben kendi yatağımdan başka bir yatakta uyu.....

— Zarar yok! Hayatta her şeye alışılır. Aman, şimdi çay yap bize, çay. Çok çay, hem de pek çok çay!

Üzgün mutfağa gittim. O da arkamdan yetişti. Beni çayı kaynatmakta iken o bağırarak şunları söylüyordu:

— Bir ecnebi olduğum halde evinize geldiğime her halde şaşıyorsunuzdur. Fakat bir hesap edin: Beleşten oturacağınız bir odanız olduğu gibi ücretsiz hizmetçiniz veya uşağınız da var. Geriye bir kaç lokmacık yemek kalıyor ki o da bahsetmeğe değmez zaten!

Ben hafifçe içimi çektim, o çekiç gibi insanın kulaklarını döğen sesile anlatmağa devam etti:

— Burda bir ay kalmama karşılık sizi kışın üç ay bende kalmak üzere Vladivostok'a davet ediyorum. Yalnız, gelmemezlik etmeyin ha! Gücenirim! Çok enteresan bir şehirdir orası.

— Fakat efendim, ilerde istirahata muhtacım ben; size misafirliğe gelmeme imkân...

— Aziz dostum, dedi, rahattan mı bahsediyorsunuz siz allah aşkına? Rahatlık ve huzur ancak mezarda vardır. Ben Berline niçin mi geldim? Tabii anladınız: Milletlerarası resim sergisinin açılması dolayısiyle serginin çok güzel olduğunu işittim. Sizin evinize neden tanrı misafiri olarak indim.

Diyeceksiniz? Fakat ben tahmin ettiğiniz kadar yabancınız değilim sizin. Ben sizi uzun zamandanberi tanırım. Bizim şehirde Dr. Müller adlı bir alman arkadaşınız oturmaktadır. O üniversitede sizinle beraber okumuş. Tam on yıldanberidir ki sizin için her allahın günü(1): O kendisinden ısrarla bir şey istendiği zaman «hayır» demesini bilmeyen dünyada biricik insandır» deyip duruyordu. Onun anlattığına göre siz çok yumuşak, çok uysal ve yufka yürekli imişsiniz. Ben de onun bu sözlerinden cesaret alarak başımı alıp size misafirliğe koştum. Affınızı dilerim. Eğer ortada bir kusur, bir suç varsa doğrudan doğruya arkadaşınız Dr. Müller'e aittir.

Bu davetsiz misafir bu anda hoşuma gitti ve söylediklerine güldüm. Endişelerim dağıldı. O kadar çok konuştu, o kadar çok şeylerden bahsetti ki bu müthiş konuşma makinası karşısında âdeta sersemledim hattâ hiçbir şey düşünemiyecek hale geldim.

En sonra yataklarımıza uzandık. Birden bire bir gürültü bir patırtı ve bir ışık, gözlerimi açıyorum... Bir de ne göreyim, bizim misafir elinde yanmış bir mum olduğu halde köşeyi bucağı araştırıp kapıları gürültü ile açıp kapamıyor mu? Gökgürültüsünü andıran has sesile de şunları söylüyor:

— O yüksek kapının anahtarı nerde? Doğu felsefesinin bu bilmecesini çözeceğim ben: Yalnız en yüksek kapının anahtarını bulmak istiyorum.

Bizim misafir demek ki uykuda yürür gezer hastası imiş. Ne âlâ misafir! Bir de bu eksikti.

Gündüzleyin beni bin türlü sorular, istekler ve işlerle yorup mahvettiği yetişmiyormuş gibi şimdi de iki gecedir uykularımı gâvur ediyordu:

— Nasıl uyuyor musunuz?

Uyku sersemliğiyle:

— Evet! diye homurdanıyordum.

— Lütfen söyler misiniz, neden kilitler sizin Berlinde bizim Vladivostokta olduğundan daha pahalı?

İçimden bir küfür savuruyor ve susuyordum.

Üçüncü gece yine aynı soruyu sorup cevabını kendisi vererek Vladivostokta şekerin neden Alman şekerinden ucuz olduğunu uzun uzadıya açıkladı durdu; bu nutuk ben susturuncaya kadar devam etti:

Bilmiyorum yahu, ne sorup duruyorsun bana böyle şeyleri gece yarısı! diye gürledim.

Bunun üzerine sustu. Karyola muazzam ağırlığı altında artık şikâyette inlemez olmuştur. Körük gibi işleyen soluğunu artık işitmiyordum. Alnıma soğuk terler hücum etti.

Bu darbe demek yerini bulmuş onu öbür dünyaya yollamıştı. Hiç te nazik olmayan cevabımın demek bu kadar kuvvetli tesiri olacakmış. Buna ben de şaş-

tma, doğrusu.

Aklım da ne çabuk kötü kötü işlemeğe başladı. Onun bavulunu görmüştüm, içinde altın bir semaverle bazı kıymetli eşya vardı.

Fakat Allaha şükürler olsun ki herifin ölü olarak uzandığını sandığım karyoladan bu anda bir hızırla tahta biçiliyor muş gibi kulak tırmalayıcı sesler geldi:

Artık anlaşılmıştı, bu başbelâsını başımdan atmak lâzımdı, fakat nasıl? Onu bir rus anarşisti olarak polise ihbar etmek herkesin yapabileceği ve hattâ yaptığı gündelik işlerdendi. Bu yakışık almazdı.

Yoksa ondan evde kaldığı için büyük bir para mı istiyerek onu kaçırtmağa çalışsam. Bu da olmaz. Çünkü bu sefer hem istediğim parayı vermiyecek hem de gelip evimde oturacaktır. Kendi beynime bir kurşun sıkarak bu belâdan kurtulmağa mı çalışayım? Hayır bu sefer açıkça bana yazık olur. Onu mu bir kurşunda öbür dünyaya göndereyim? Bu her ikimiz için de uğursuz ve felâketli bir şey olurdu. Böyle uzun uzun düşünerek en sonra uyudum, fakat kafamın içi sabaha kadar bir savaş meydanı halinde kaynaştı durdu.

Sabahleyin erkenden telefona sarıldım:

— 17 - 17... Hayır, hayır, 70 - 17 değil, 17 - 17! Yarabbim! Ne kadar da açık söylüyorum halbuki! Hayır, hayır... Hayır 17 - 70 değil, 17 - 17! Tamam! Çok şükür. Merhaba Zelisc! İşitiyor musun? Benim sana 350 mark borcum var! Nasıl mı? Evet, evet, biliyorum, senin paraya ihtiyacın yok. Fakat bana büyük bir iyilik yapmak ister misin? Hem nekadar makbule geçer bilsen! Ne? Anlamıyorum... Ya öyle mi— Güzel! Şimdi, şu anda bu parayı vermediğim için bazı eşyamı haczettirmeğe gel. 350 lira borcuma karşılık evimin en kıymetli eşyasını haczettirmek için lüzumlu memurları al ve gel. Hayır... Aklım başımda benim! Fakat bu isteğimin hemen yerine getirilmesi benim için hayati bir mesele! Bu ricamın çok esaslı ve haklı sebepleri var. Gözünü seveyim çobuk ol! Avukata git! Yapacağın bütün masrafları sana santimine kadar ödiyeceğim. Çok teşekkür ederim, Allaha ısmarladık, Zelisciğim!

Öğleden sonra bizim davetsiz misafir hâlâ gökgürültüsünü andıran horultuları içinde uyumakta iken icra memuru arkasındaki öbür memurlarla birlikte «arzı endam» etti.

İcra memuru evin en kıymetli eşyası olarak davetsiz misafirin bavulunun içindeki altın semaverle öbür eşyaları alarak paket yaptı ve mühürliyerek şehre yollandı. Bu işler olup biterken bir facia içindeymiş gibi rol yapıyor içimden de [illegible] bir sevinç duyuyordum.

Bizim davetsiz misafir geç vakit yataktan kalktı sekiz on bardak çay yuvarlıdıktan sonra olup bitenleri ona anlattım. Misafirim öfkesinden küplere bindi. Gerek bana gerekse bütün benim soyumdan olanlara lânetler savurdu ve biraz hızını aldıktan sonra bu kıymetli eşyalarını nasıl kurtarabileceğini bana sordu. Ona bir avukat adı sağlık verdim. Çudakof bunun üzerine paltosunu, şapkasını ve bastonunu alarak selâmsız sabahsız çıkıp gitti. Bu Asyalı misafiri nazikâne bahçe kapısına kadar uğurladım, hattâ bu kapıyı onun geçmesi için açtığım esnada zarif bir eğilişle de eğildim. Dış merdivenlerden caddeye indiği zaman bana dönerek:

— Eğer Vladivostok'a gelecek olursanız sizi tevkif ettirip zındana attıracağım, diye bağırdı. Böyle senin gibi başkasının kıymetli malını kendi borcuna kapatanların yeri bizde ancak orasıdır. Kamçatka, Peçenek haydutları ne olacak! (1)

---

(1) Bu hikâye Alman ve Rus imparatorlukları henüz ayakta iken yazılmıştır.

YAZAN :

SÜAVİ SÜALP

GELECEK HAFTADAN İTİBAREN DOLMUŞ SÜTUNLARINDA

ZEVKLE TAKİP EDECEKSİNİZ

YAZISIZ

İNSANLAR VE YANGINLAR

MALAGA

— Söyle bakayım, Malaga nerdedir oğlum! (Şehir)

— Malaga mı (şarap) öğretmenim, şarap mahzeninde!

★

AŞK

— Platonik aşka inanır mısınız?

— İnanmaz olur muyum? Evlilerin arasındaki aşka derler!

★

AKIL MESELESİ

Toto babasının gündüz uykusu kestirdiği odaya bitişik odada askerleriyle gürültülü bir surette oynamaktadır. Annesi ona:

— Toto, der. baban uyurken gürültü yapmak doğru mu ya?

Toto ise ona şöyle cevap verir:

— Ama, anneciğim babam uyanık olduğu zaman gürültü yaparsam sonra beni döğer!

★

YAĞ FİATLARI

Şapkalarımızı gözden geçiriyorduk. Benim şapkam 1923 denberi başımın tacı bulunuyordu. Weberinki benimkinden de eski idi. Adolf Condrell Weberin şapkasını uzun uzadıya gözden geçirdikten sonra sordu:

— Şapkanızdaki yağ için kaç lira istersiniz?

★

MATEMLİ

Tezgâhtar kız — Bir çift eldiven mi dediniz efendim? Ne renkte istiyorsunuz?

Müşteri — Ne diyeyim, efendim, bir türlü karar veremedim ki... Ha, evet, bana bir çift siyah eldiven verin! Zavallı kocacığım son derece hasta bulunuyor da!

★

ZEKİ ADAM

— Neden bu kadar çok para harcadın, Hedwig?

— Ucuz bir mağaza buldum da, Kurt!

★

BÜYÜK LÂF

Kral Louis Philippe Touraine şehrine geziye çıktığı esnada kasabanın belediye reisine güzel bir püro sigarası ikram etmişti.

Belediye reisi yerlere kadar eğildi:

— Ah! Majeste! diye bağırdı, ben bu sigarayı bütün ömrümce içeceğim.

★

DİŞÇİ DEĞİLMİŞ

Takma dişlerini evde unutmuş olduğunu anlayınca hena halde canı sıkılmıştı.

Önüne getirilen yemek tabağına gözlerini dikmiş düşünüyordu. Yanındaki masada oturan yabancı haline acıdı ve bir takma diş takımı uzatarak:

«Bunları bir deneyin dedi.

«Çok gevşek

«Belki bunlar uyar» diye yardım etmek isteyen yabancı başka bir takım uzattı .

«Diş etlerimi vuruyor»

«O halde bir de bunları takın bakalım»

«Fevkalâde... Çok mersi tastamam geldi. Muayenehaneniz nerde doktorcuğum; ben de böyle iyi bir dişçi arıyordum... Yanınızda bu kadar takım bulunduğuna göre siz...»

«Maalesef beyefendi ben dişçi değilim. Yalnız şu dışarıda gördüğünüz siyah uzunca ayı bayı kullanırım da...»

BABASININ OĞLU

Çocuk kıyameti koparıyordu. Baba da bu yüzden öfkelenmiş bağırıp çağırıyordu.

Anne çocuğu yıkamaktan vaz geçti. Baba haykırdı:

— Çocuk durmadan bağırıp ağlıyor! Sebepsiz yere durmaksızın tepinip duruyor! Nesi var bu çocuğun?

Anne yumuşak:

— Senin huyun, babası! dedi!

★

HEDİYE

Büyük babası yüz yaşını doldurmuştu.

Yaş günü hediyesi olarak ne verdiniz ona?

— Bir kitap: hayatta ilerle - mek için bin yol!

•

DAVA

İki eski ahpap olan iki tüccar işlerinden bahsediyorlardı; daha doğrusu hususi sırlarından demek gerek. Dupont:

— Ha, dedi, senin şu X.. ile olan davan ne oldu, hani senin iki bin frangını çalmıştı herif?

Düran:

— O dava mı, birader, dedi, adamla anlaştık: kızımla evleniyor!

•

Criston Bernard'a sordular:

— Eğer Louvre müzesi yansaydı hangi tabloyu kurtarırdınız?

— Kapıya en yakın olanı...

★

ASIL HASTA

Doktor:

— Madam dedi. Kocanızın endişe edilecek bir şeyi yok, ona lâzım olan mutlak bir istirahattir. Salimleştirici ve hafif uyuşturucu bir şurup yazıyorum.

— Günde kaç defa vereyim doktor:

— Ona bir şey verecek değilsiniz Madam. Şurup sizin içindir. Günde dört defa...

YERİNDE DAVET

— Zavallı dostum benim, o ne öyle, yüzün pek bozuk görünüyor?

— Hiç sorma birader! Ağzımın tadı yok! Yemek yiyemi - yorum, bir kaç kadehçik olsun bir şey içemiyorum!

Öteki:

— Haydi, bu akşam buyur bize de beraberce biraz yiyip içelim, gelmek lütfunda bulunursan sofranızı ziyadesiyle şenlendireceğinden emin ol!

★

NİŞAN

— Şu nişan yüzüğünü geri alır mısınız?

— Nişanlınızın parmağına uymuyor mu?

— Onun parmağına uyuyor ama benimkine uymuyor.

★

İŞGÜZARLIK!

— Her akşam elbiselerini dolaba kitler, ayakkaplarının bağlarını bağlıyarak saklar ve şapkamı çiviye asarı.

— Eve geldiğin zaman mı?

— Hayır! Sokağa çıkmak istediğim zaman!

★

TANIMAMIŞLAR

Sevimli bir sadelik içinde yaşayan İsveç kralı bir gün Cote d'azur de —asıl hüviyetini gizlemiş bulunuyordu. Kendisi bilindiği gibi büyük bir Tenis amatörü idi. Bir gün akşama kadar kendisinin kim olduğunu bilmeyen bir çok oyuncularla tenis oynamıştı.

Akşamüstü kendisini tanıyan birkaç seyirci tarafından saygı ile selâmlanınca onunla oynamış olan oyuncularda bir telâştır başgösterdi; kendisine karşı göstermiş oldukları lâubalilikten dolayı af dilediler.

O zaman Kral:

— Beni tanımadığınızı anladım, diye cevap verdi, çünkü bana hiçbir parti kazandırmadınız!

★

İYİ HABER

Woterde:

— Üstad, size karımın ölüm haberini getiriyorum.

— İyi, çok iyi, işte mükemmel bir şey!

★

HAZIRLANAMIYORMUŞ

— Mélanie, mutfağa her apansız girişimde seni hiçbir iş yapmaz buluyorum, bu ne biçim şeydir, allahaşkına?

— Bu şu demektir ki hanımefendiciğim, siz daima yumuşak terliklerle mutfağa geliyorsunuz! Ben de tabii gelişinizi duymuyorum.

★

BEKLEYEN

— Neden Villânızın adını «Bekleme Kalesi» koydunuz?

— Yedi tane evlenmemiş kızım olduğu için!

★

— BENİ SEVDİĞİNİ SÖYLEMEZSEN BURADAN ATLAYIP İNTİHAR EDECEĞİM!...

YEDEK PARÇA

Bayağı

Her insanın zıddına giden, hoşlanmadığı bir şey vardır. Benim de en büyük zıddım BAYAĞI kelimesidir. Bu kelimeyi duyunca boğazım sıkılıyor, âdeta nefes alamıyorum. Onun için konuşurken bu kelimenin kullanılmamasına çok dikkat ederim. Hattâ geçenlerde bu kelimenin yüzünden ahretlik olup mirasçılarıma bir sürü borç bırakacaktım.

Efendim, bundan iki ay evvel Âfet isminde güzel bir sarışınla tanıştım. İsmine lâyık, hakikaten âfet bir şey. HOŞLANMIŞTIM ondan. O da bende annemin bile keşfedemediği bir meziyet keşfetmiş olacak ki çabucak anlaştık ve çok tatlı dört hafta geçirdik. Onu ne kadar sevdiğimi bilmiyordum, fakat ondan uzak kaldığım zaman sandalyesini kaybetmiş bir milletvekili kadar üzülüyordum. İşte bu sevginin tesiri altında hayatımın en büyük budalalığını yapmağa karar verdim. Evet, evet... Onunla evlenecektim. Görüyorum ki hayret ettiniz. Öyle ya, siz şimdi «Yahu bu zamanda yuva kurulur mu?» diceksiniz amma sevgilim beni hayatın ucuz olduğuna ikna etmişti. Bana evlenmekten bahsettiği zaman adamakıllı aptalaştım. (Zaten biraz öyleyimdir ya...) Tabii hemen itiraz ettim:

— İyi ama Âfet, bu zamanda... diyecek oldum. O bana fırsat vermeden:

— Evlilikte zamanın kıymeti yoktur, dedi.

— Yanlış anladın canım, zamandan maksadım, yâni zeytinyağının beş liradan..

O yine sözümü kesti:

— Ben zeytinyağlı yemekleri sevmem, dedi.

— Ev kirası, diye sordum. O yine:

— Amaaaan. Düşündüğü şeye bak, her evlenen ev derdini düşünecek olsa kimse evlenemez ayol... diye şirin, şirin güldü. Hani nerdeyse fikrimi değiştirecektim.

— Fakat bir çift pabucun seksen lira olduğunu...

Yine lâfımı tamamlamağa fırsat vermeden kahkahayı bastı:

— Ay... Seni tanımasam BAYAĞI aptal olduğuna inanacağım... demesin mi? Yine BAYAĞI kelimesiyle karşılaşmıştım:

— Rica ederim, bir daha benimle konuşurken BAYAĞI kelimesini kullanmayın. Aptal da olsam mutlaka birinci sınıfımdır, zira ben kaliteli çocuğum, dedim.

— Neye kızıyorsun canım, dedi.

— Kızarım ya. Ben yine en düşük ayakkabı fiatını söyledim. İnanmıyor musun yâni? Güldü:

— İnanıyorum canım. Yalnız unuttuğun bir nokta var ki, o da moda. Sen modayı hiçe sayıyorsun ayol. İtinalı yapılmış bir çift takunyeye bir de yaldız boyalı genişçe bir kayış takınca, öyle bir kunduraya sahip olursun ki, o seksen liralık ayakkabıyı giyen kadınlar bile hasedinden çatlar... Hemen hemen ikna oluyordum. Son bir hamle daha yaptım:

— Ya kostümlük kumaş? Hemen atıldı:

— Şekerim sen yine modayı unuttun, buna da moda hükmeder. Madam Dior bile hayatın pahalılaşacağını düşündüğü için yarım metre kumaştan bir elbise çıkarmanın kolayını bulmuş. Bak... Üstümdeki kostüm öyle değil mi?

Aman Allahım... Ben şimdiye kadar körmüşüm be. Allah o Madam Dior'un makasına kuvvet versin. Hakikaten mesleğinin ehli kadınmış. Âfet sırtına öyle bir elbise geçirmiş ki, Havva anamız bile yanında çarşaf giymiş gibi kapalı kalır. Bizimki açıkta kalan kolları, bacakları, sırtı ve göğsünün yarısını bile örtemeyen elbisesiyle bareme tâbi olan bir memur bütçesi gibi açıkta kalmış. Eh artık itiraz edecek halim kalmamıştı. Öyle ya. Bir takunyeden ayakkabı, yarım metre kumaştan elbise giyen, üstelik zeytinyağlı yemek yemeyen bir kadına kim sahip olmak istemez ki... Nihayet onu babasından istemeğe karar verdim.

Müstakbel kayınpederim ile karşı karşıyayım. İlk bakışta bir demir tüccarını andırıyor. Ense kulak yerinde, babacan bir adam. Oturduğum sandalyede ayakkabılarımın yamasını göstermemek için epey zorluk çekiyorum. Kayınpeder ağır ağır konuştu, sesinde hayır cemiyetlerine iki bin lira hibe eden bir milyoner edası vardı.

— Demek kızımla evlenmek isteyen genç sensin. Fakat bu meseleyi iyice düşündün mü? Zira sen gençsin, nikâhın mukaddesatını bilmezsin. Hemen atıldım:

— Aman efendim, nasıl bilmem. Zaten hayatta bence iki şey mukaddestir: Bir nikâh yüzüğü, bir de parti tüzüğü.

— Peki, onu geçindirebilecek misin?

— Kolay efendim, bir çift takunyeden ayakabı...

— Anlamadım... Fakat ben pot kırdığımı anlamıştım. Lâfı değiştirmeye çalıştım.

— Şey efem... Yâni... Takunye demek istemiştim.

— Geveleme oğlum. Açık konuş, ne takunyesi. İyice şaşırmıştım:

— Şey... Efem... Şey... Şey takunyesi... Kayınpeder gürledi:

— Ne takunyesi be adam?...

— Şey takunyesi... Hamam takunyesi... Giyseniz... Takışır da... Tabii... Eyvah... Hamam...

Kayın pederin yüzü kara sarı bir renk aldı:

— Sen benimle alay mı ediyorsun be adam?

— Evet... Şey... Hayır yâni... Hayır... Efem... Yaldızlı kayış da var... Yarım metre kumaş... Havva anamız... Zeytinyağlı... diye gevelerken, kayınpeder havlar gibi:

— Sen umduğumdan da «bayağı» bir züppe imişsin... demez mi? Kan başıma sıçradı, bir anda takunye, kumaş, Dior gözümde dans etmeye başladı. Demek bu nal mıhı stoku göbekli herif bana BAYAĞI dedi ha... Artık beni kimse durduramazdı. Ağzımı bir açtım... Hemen kapattım... Zira kayınpeder bastonunu kapmış, gözler dışarda, saçlar dimdik üzerime gelmiyor mu? Erkeklik damarlarım bir kabardı... Kapıyı açıp elli küsûr merdiveni nasıl inip kaçtığımı hatırlamıyorum. Sokak kapısında Âfetle burun buruna geldik. Heyecanla yaklaşarak sordu:

— Ne oldu evlenme? dedi. Ben soluk soluğa:

— Ne evlenmesi? dedim. O:

— BAYAĞI evlenme... demesin mi? Gözüm kararmış, bağırmak istedim olmadı, beynimde uğuldadığını hissettim. Kravatımı gevşetmeye çalışırken kendimi kaybetmişim.

BAHRİ BEY'AT

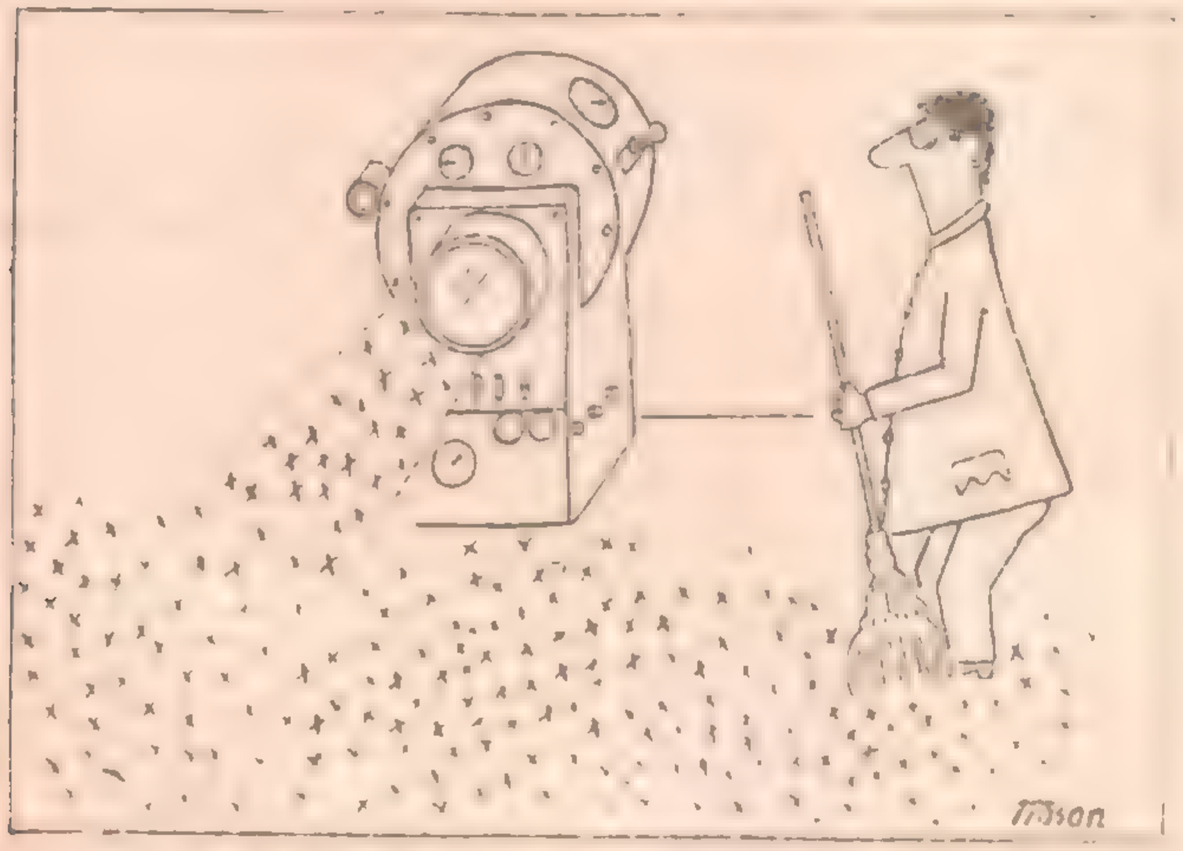

— GENE BU X ŞUALARI CİHAZINI AÇIK BIRAKIP GİTMİŞLER..

YAZISIZ

BATIDAN SEÇME FIKRALAR

— Oğlum, arslanın neden o kadar kocaman kafası vardır bakayım?

— Hayvan demir parmaklıklardan dışarı geçmesin diye, öğretmenim!

★

— Limon insanı zayıflatırmış diyorlar.

— Haltetmiş onu diyen! Ben on yıldır limon satarım, aksine gittikçe şişmanlıyorum!

★

— Sizin oturduğunuz ev çok daracık bir yer galiba?

— Nerden biliyorsunuz bunu?

— Köpeğinizden. Hayvan kuyruğunu her köpek gibi sağa sola sallayacağına yukarıdan aşağı sallıyor!

★

Arkadaşım Hagenburg'le geziyorduk. Dut yemiş bülbül gibi bir halim vardı.

— Bakıyorum, üzüntülüsün, Johannes!

— Evet bildiğin gibi!

— Ne oldu, Allahaşkına?

— Daha ne olsun birader! Karımla sinemada bulunuyordum, hemen yanı başıma son derece güzel bir kız gelip oturmaz mı?

— Şaşayım aklına senin! Yahu, bundan ancak memnun olur insan!

— Memnun mu olurmuş insan?

— Elbette! Çünkü kızı koluna takıp sinemaya giderdin. Karın da yanında oturup dururdu.

★

İgnaz Roger parka gitti.

Doğruca çimenlerin üzerine çıktı. Fakat destursuz çimenlerin üzerine çıkmasiyle karşısında güler yüzlü bir adamı görmesi bir oldu. Bu güler yüzlü ve çok sevimli adam ona yaklaştı:

— Efendim, dedi, sizden tekrar tekrar af dilerim!

Adam o kadar nâzikti ki:

— Buyurun efendim, bir arzunuz mu var?

— Bir kurşun kaleminiz bulunur mu diye soracaktım da..

— Elbette bulunur.

— Bir dakika için onu sizden rica edebilir miyim?

— Hay hay! Buyurun!

Ignaz Roger kurşun kalemini çıkarıp güler yüzlü babacan adama uzattı.

— Çok minnettarım!

— Ne beis var efendim!

Babacan görünüşlü adam sözünü şöyle bitirdi:

— Kurşun kalemimi evde unutmuşum! Halbuki şu anda çimenleri çiğnediğiniz için size bir belediye cezası yazmak icabetti de...

Diş hekimi Dottergroll'ün kapısına asmış olduğu mesleğini gösteren tabelâ hemen hemen yirmi yıldanberi bu üniversite şehrinde üniversite öğrencilerinin oyuncağı ve eğlencesi hâline gelmişti. Her gece onun tbelâsını söker, başka bir yere asarlardı. Bu küçük şehirde bu iş yirmi yıl önce nasıl oluyorsa bugün de âdeta bir gelenek hâlinde devam etmektedir. Dottergroll her yıl bir suçlu yakalayıp mahkemeye verir ama, bu, hâli önlemesine imkân olmamıştır. Diş doktoru Dettergroll bu yıl da bir üniversiteliyi suçüstü enselemişti. Hemen onu mahkemeye verdi. Kendi de hem dâvacı, hem şahit olarak hâkimin karşısına dikildi.

Genç hâkim ona:

— Anlat bakalım, dedi, nasıl oldu bu iş?

Doktor Dottergroll bir müddet sessizce hâkimi dikiz ettikten sonra:

— Size bu hususta fazla bir şey anlatmama ihtiyacımız olmadığını sanıyorum, hâkim bey, dedi, bu delikanlı da tıpkı sizin on yıl önce yaptığınız gibi yaptı...

EEE...ÇOK-FELLER BİR MİLYON PAPE-Lİ HAZIRLA KATİLİ BUL-DUM!

#AYK MAMMER

BU HERİF-LERİ DE HİÇ YALNIZ BIRAK-MAĞA GELMİ-YOR

KAATİLİ BEN YAKALA-DIM...

HADİ LAN! ASIL KATİL BURADA!

KATİL BENİM

YOK! YOK! THİS İS VERİ MAÇ KATİL!

NÓLUYOR LAN BURA-DA!

İŞTE KATİL BU APAÇİ!..

EYVAH BENİ LİNÇ EDİCEK-LER

TABİİ TABİİ

THİS İS ASIL KATİL... Dİ Mİ LAN?..

ASIL KATİL UŞAKTIR!

BEN TENEKE GÖMLEK... YOK... KUŞ.. BİLEM.. VURMAK..

EMREDERSİ-NİZ SİR!..

ÇAKTIM EN ASIL KATİL BENİM!

SEVGİLİ OKU-YUCULAR. GE-ÇENLERDE BİR OTOMOBİL KAZASIN-DA ÖLEN "DEDEK-TİF NİK"İN YARATI-CISI 'ALEX RAY-MOND'UN HATIRA-SINA HÜRMETEN NİK'İ ROMANDAN ÇIKARIYORUM.

SİZİ GİDİ MİL-YON DÜŞKÜN-LERİ SİZİ... BEN SİZE GÖSTERİ-RİM!

İŞE SENDEN BAŞLAYALIM... ULAN İNEK ZAVALLI KIZILDERİLİLERİ GELİP TOPRAKLARINDAN ATTIĞINIZ YETİŞ-MİYOR KIZIL DERİLİ LERİ ARTIYOR

RAHAT BIRAK!

AMA BEN EN HIZLI SİLAH ÇEKEN KOVBOYUM!

DEVAMI VAR

KLEOPATRA

EŞEKLİKTEN
EŞEKLİĞE

II

YAZAN: BÜLENT ORAN

1.

Zahmetine değmesi için de sanatının bütün inceliklerini göstererek onu memnun etmeğe çalıştım.

Sevişme sırasında, erkeğin zayıf anını yakaladıklarını sanarak bir şeyler istemeyi adet edinmiş budala kadınlardan olmadığım için bütün arzularımı gündüzleri bildiriyordum.

Bu arzular, bana karşı isyan edenlerin temizlenme işiydi. Aşk sanatımın kudretiyle az zamanda saray mezarlığının hudutlarını genişletmeğe muvaffak oldum.

Bir gün, mezarcı başı, huzurumda iki kat eğilerek:

— Yardımcı istiyorum efendim, diye dert yandı.

— Sen usta bir mezarcısın, yanındaki adamlar yetmiyor mu?

— Siz de usta bir kıraliçesiniz, dedi... O kadar çok adam öldürüyorsunuz ki gömmeğe yetişemiyoruz. Bu gidişle mezarlık genişleye genişleye şehiri kaplayıp taşacak; nüfusun yarısı mezarcılar, diğer yarısı da ölmeğe namzet olanlar diye ikiye ayrılacak.

Bir kaç kıral değiştirmiş, emektar ve hürmete lâyık bir mezarcı olduğundan, ona bir kese altın fırlatarak:

— Merak etme, yardımcılarını arttıracağım, dedim.

— Çok yaşa kıraliçem, sen mezarcılığı ihya ettin,

mezarcıların yüzü senin saltanat sürende güldü. Allah sana dert göstermesin, diye dualar ederek gitti.

Sezar, sarayda benimle sevişmekten arta kalan zamanlarında gönlünü eğlendirmek için ufak harpçikler tertipliyordu.

— Benim gibi bir dahi, domuz ovıyla eğlenemez ya, diye habire oraya buraya saldırıyordu.

Usta bir çapkın olduğu kadar büyük bir askerdi de...

Diğer taraftan da onun yokluğu yüzünden kördüğüm olan işleri çözmek için Romadan onu çağırıyorlardı. Bana:

— Sevgilim, eğer bir müddet daha senin koynunda kalırsam, dedi, Roma çorbaya dönecek.

Yaşlı olduğu halde henüz kendisinden bıkmamış tım. Gitmesini geciktirmek için en basitinden en üstününe kadar bütün kadınların başvurduğu ve her erkeğin kuzu kuzu boyun eğdiği yola saptım.

— Peki benim güzel erkeğim, dedim, nasıl istersen öyle yap... Şu zavallı yavrucağın talihi yokmuş.

— Ne yavrucağı, diye bağırdı.

Gene her kadın gibi, fazla oburluktan şişmişe benzeyen yuvarlak karnını göstererek:

— İşte bunu, yavrumuzu, dedim.

Sanki hemen görmek kabilmiş gibi beni alelâcele soyarak karnımı yokladı.

— Erkek mi acaba, diye sordu?

— Bilmiyorum, dedim.

Kulağını dayadı.

— Hiç ses gelmiyor, diye söylendi.

— Şimdilik konuşmuyor.

— Tek me de atmıyor mu?

— Hayır.

Roma'nın çorba olmasına göz yumacak kadar se-

vindi. Çünkü resmî olarak yaptığı dört evlilikte de çocuğu olmamıştı.

— Sen harika bir kadınsın, öbürleri ise bana bir evlât hediye edemiyecek kadar pısırıktılar. Hepsi de kısırdı mubareklerin. Sen bir meleksin.

Evet, ben bir melektim. Sevdiğim erkeğe bir yavru hediye etmek için alelâde bir köleyle yatmayı göze alacak adar fedakâr bir melek...

Sezar:

— Ben de kabahatin kendimde olduğunu sanıyordum, şimdi mesudum, diye konuştu.

— Kabahat hep kadınlardadır. Çocuğu olmayınca işi hemen bırakmayıp gayret etmeleri gerektiğini düşünemezler.

Tabii bu gayretin ne olduğunu söylemedim. Yoksa biraz pahalıya mal olurdu.

Sezar:

— Muhakkak erkektir, dedi.. Ben her işi iyi yaparım.

— Bazı erkekler işlerini kötü yapmasalar, herkes sizin gibi olsa, bu sefer hiç kız doğmaz, muvazene bozulur.

— Evet, yer yüzüne yeni bir Sezar gelecek.

Sonra da, çocuğunun meşru olması gibi saçma bir fikre kapılarak benimle evlenmeğe kalktı.

Halbuki beyzadenin Romada başka bir karısı vardı. Diğer evli erkeler gib o da karısından bahsederken ayağına çöp batmış yahut burnuna lâğım kousu gelmişcesine yüzünü buruşturup:

— Bırak şu miskini, diyordu.

Hamileliğimden faydalanarak, Nil Nehrinde kuvvetli askerlerin himayesinde yaptığım bir seyahatten sonra ona bir erke evlât hediye ettim.

Adını Sezarvon koydu.

Oğlana sahip olunca artık Mısırla alışverişi kalmamıştı.

— Eskiden bana dünyanın yarısı yetiyordu. Fakat şimdi bir oğlum var... Diğer yarısını da onun namına zaptetmem lâzım. Romaya dönelim ve seni dünya kıraliçesi yapayım.

Önce o yola çıktı. Hem ziyaret hem ticaret kabilinden seyahat sırasında geçtiği memleketleri fethediyordu. Antakyayı, Kuzey Afrikayı kana boyadıktan sonra beni Romaya davet etti.

Ona karşı kırgındım. Çünkü bana ihanet eden, üzerime başka gül koklıyan ilk erkekti. Zaptettiği ülkelerdeki kadınlarla olan maceraları, muzip şairler tarafından açık hikâyelere konu teşkil ediyordu. Yatıp fazla alınmamıştım ama aşık olması ağırıma gitmişti.

Kuzey Afrikada, Kıral Bogut'un namuslu karısı Önoe'ye âşık olmuştu.

Önoe, kocasını ilk defa aldatan kadınların korkulu heyecaniyle ona sarılınca, Sezar:

— Bütün savaşların yorgunluğunu kollarında unuttum, palavrasını savurmuştu.

Dünya fatihi de olsa ona bunu ödetmek zor değildi benim için... Saray muhafız teşkilâtından bir tek er dahi sektirmeden ondan intikamımı aldıktan sonra Romaya döndüm.

Kıraliçeliğimden çok hakkımdaki açık hikâyelerle ilgilenen Romalılar beni muazzam bir merasimle karşıladılar.

Sezarın karısı:

— Ben yılışık bir kadınla aynı çatı altında oturamam, demiş ve ayrı bir eve çıkmıştı.

Sezar iki ev arasında mekik dokumağa başladı. Bende, kaybolan erkeklik kudretini yaşatmağa çalışıyor, ötede ise sadece dinleniyordu. Gözümü boyamak için bana bir mabet yaptırmış ve beni Romalılara mabut diye yutturmağa kalkmıştı.

(Devamı var)

ELIE

YAZISIZ

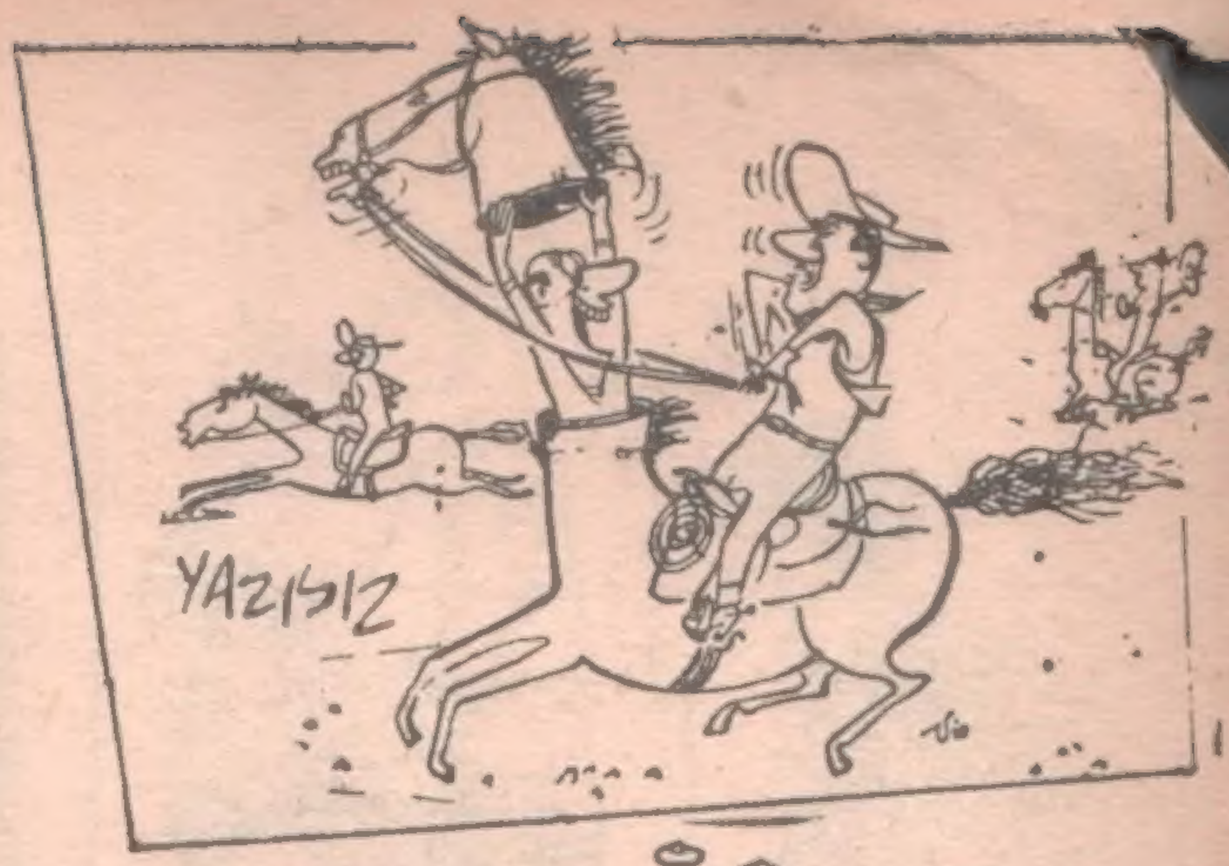
YAZISIZ

PUNCH
Optimiste
IMAGES
PARIS
Men Only
TRAV. SO
Lilliput
BABİL
KULESİ

YAZISIZ

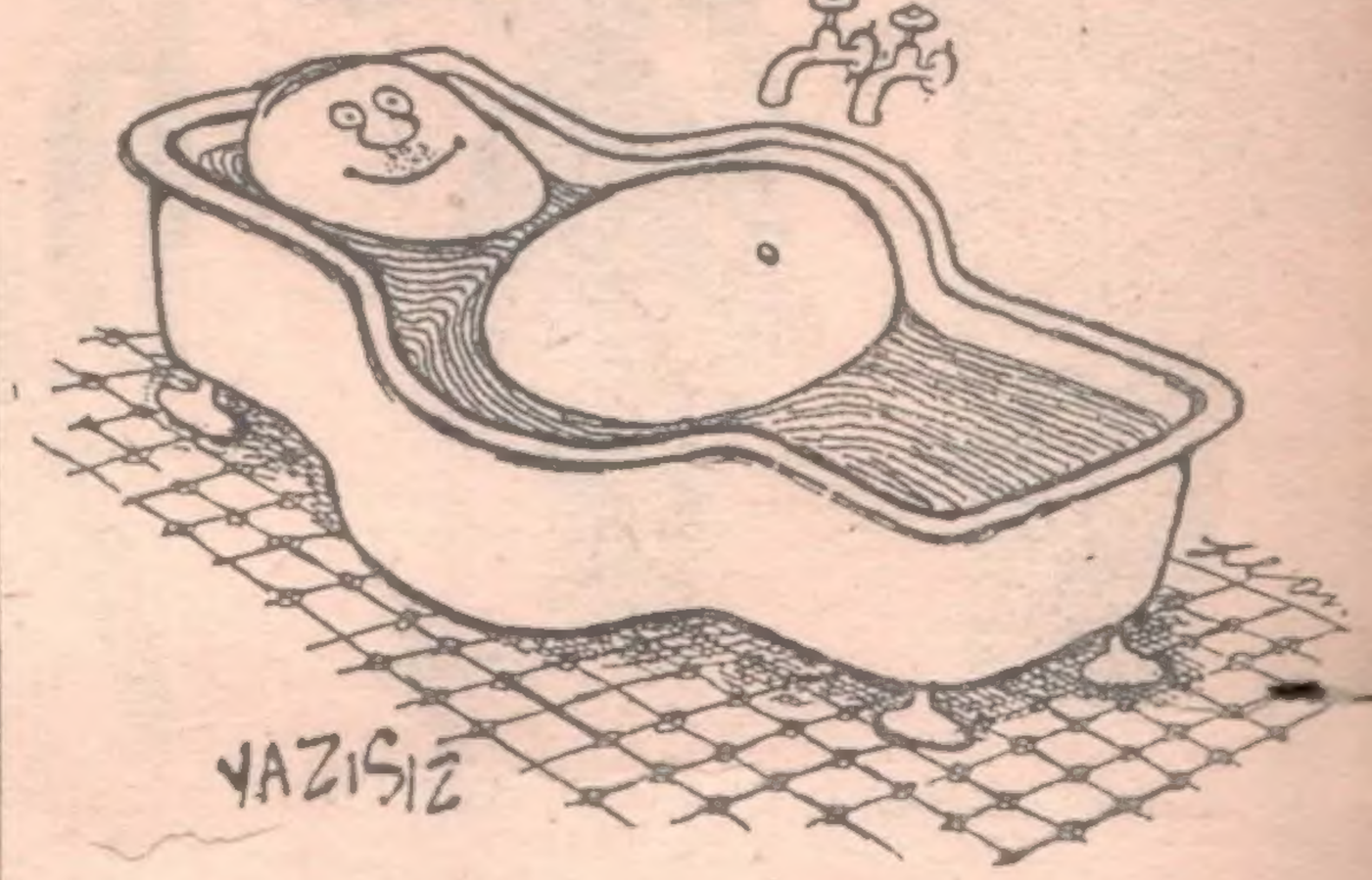
YAZISIZ

YAZISIZ
BOSC

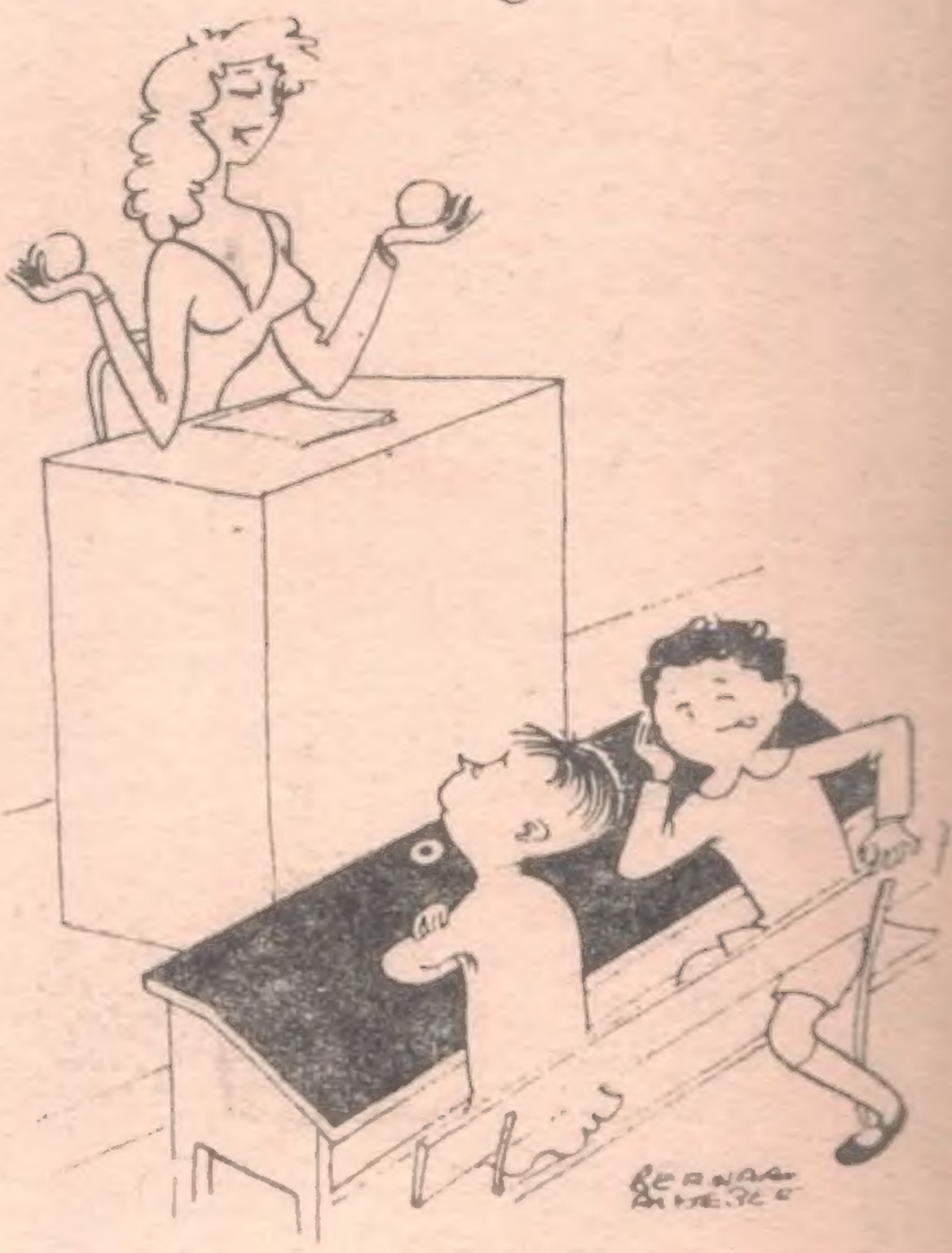
— BENİM İKİ PORTAKALIM VAR..
— MALİM!...

YAZISIZ

TRECENO

BİLİ

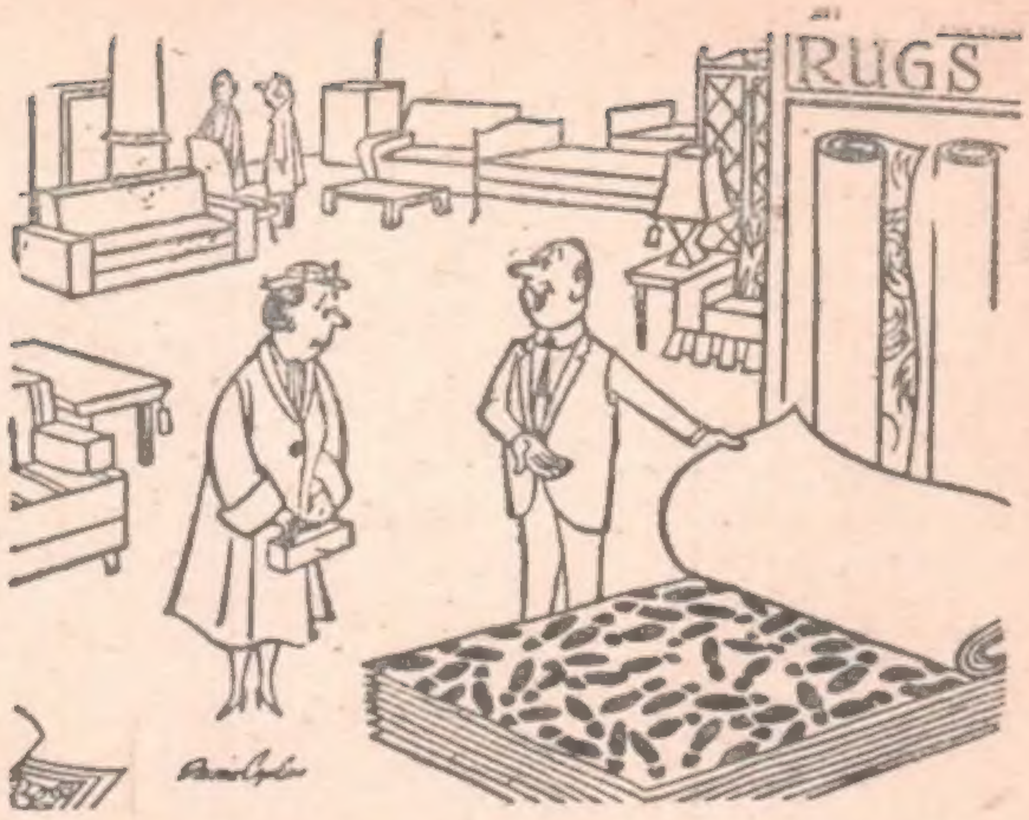

- BU MUSAMBALARIMIZ ÇOK SATILIYOR, HAMFENDI ..

- ONLAR HAKIKI MI YANI ŞIMDI?

YAZISIZ

YAZISIZ

kulesi

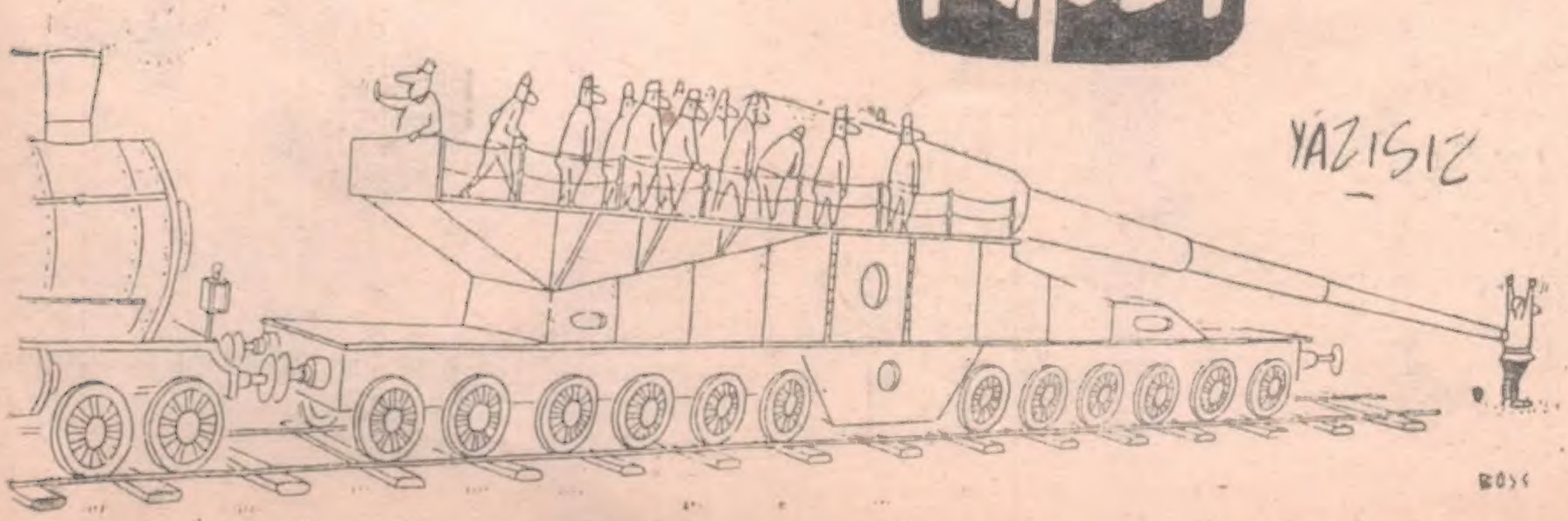

YAZISIZ

BOSS

MAVİ AYAKLILAR

TAM BU SIRADA DA RATTLESNAKEY WALLEY ŞEHRİNE YARDIM İÇİN ÇAĞRI AN KUVVETLER YETİŞİR...

TARATARA... TARATATAAA!..

MAVİ GÖMLEKLİLER!... MAHVOLDUK!..

ÇOK KÖTÜ!

MAVİ GÖMLEKLİLER. YETİŞTİ... KURTULDUK!

YIP-PEE!

ONLAR!.. TELGRAFIMI ALMIŞLAR.

TARATATA... TARATATAAA!

KASABA [illegible]A MAVİ GÖMLEKLİLER ARASINDA SIKIŞAN MAVİ AYAKLILAR PANİK İÇİNDE.

ARTIK BENDEN PAŞO!.. DAİMA BÖYLE OLUYOR. TAM KAZANIRKEN BU UĞURSUZ MAVİ GÖMLEKLİLER YETİŞİP İŞİMİZİ BEBBAT EDİYOLAR.

-ARKASI VAR-

Sayı: 44 Kuruş: 75

dolmuş

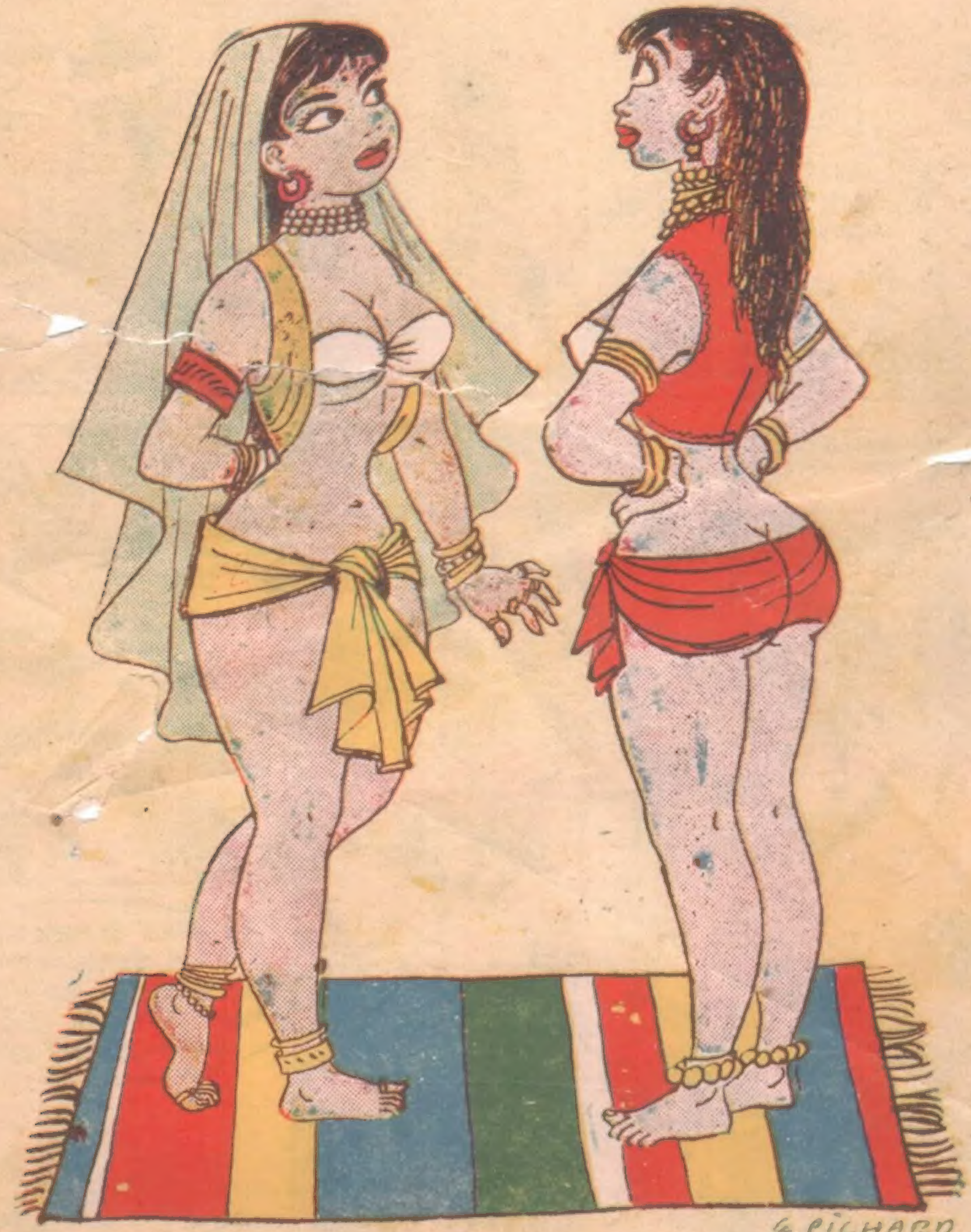

Fakirin Karısı — Enteresan Ama Beraber yatamadıktan sonra ne kıymeti var...